

زبان فارسی

کتاب راهنمای معلم

آنا كرىم اف

برای کلاس های چهارم آموزشگاه های عمومی

زبان فارسی

© "Şərq-Qərb" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
info@eastwest.az və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığınız üçün əvvəlcədən təşəkkür edirik!

فهرست

۴	 مقدمه
۵	 هدف های کلی
۷	 اصول آموزش زبان فارسی به عنوان زبان دوم
۱۰	 گوش دادن
۱۱	 صحبت کردن
۱۲	 خواندن
۱۲	 نوشتن
۱۳	 جدول ادغام استانداردها با درس ها
۱۷	 نتایج کلی
۱۸	 توصیه هایی به معلمان زبان فارسی
۱۹	 جدول ارزیابی

۲۰	درس ۱
۲۵	درس ۲
۲۹	درس ۳
۳۴	درس ۴
۳۹	درس ۵
۴۳	درس ۶
۴۷	درس ۷
۵۰	درس ۸
۵۶	درس ۹
۵۹	درس ۱۰
۶۲	درس ۱۱
۶۴	درس ۱۲
۶۸	درس ۱۳
۷۰	درس ۱۴
۷۳	درس ۱۵
۷۷	درس ۱۶
۸۱	درس ۱۷
۸۵	درس ۱۸
۸۷	درس ۱۹
۹۰	درس ۲۰
۹۴	درس ۲۱
۹۹	درس ۲۲
۱۰۲	درس ۲۳
۱۰۷	درس ۲۴
۱۱۰	درس ۲۵
۱۱۳	درس ۲۶
۱۱۷	درس ۲۷
۱۱۹	درس ۲۸
۱۲۴	درس ۲۹
۱۲۶	درس ۳۰

مقدمه

این کتاب که برای کلاس چهارم نوشته شده است از دو بخش عبارت است: کتاب درس دانش آموز و کتاب راهنمای معلم. این کتاب برای ۳۰ ساعت در نظر گرفته شده است.

کتابی که در دستان شماست، راهنمای آموزشی و تدریس کتاب است. در نگارش کتاب سعی شده است، مطالب چنان باشند که همه ی معلمان بتوانند در تمام سطوح و با سوابق مختلف از آن استفاده کنند. یادآوری می شود که همه ی مطالب این کتاب، جنبه ی پیشنهادی و حکم راهنما دارند و معلمان محترم می توانند در حین تدریس به سلیقه ی خود رفتار کنند.

هدف های کلی

۱. دانش آموزان واژه ها و جمله های ساده را تشخیص می دهند، مفاهیم را می فهمند و از طریق تکرار، تقلید، تصویر و اسلاید آموزش می بینند.
۲. دانش آموزان جمله های کوتاه را می فهمند، با تلفظ، آهنگ و تأکید آشنا می شوند و عبارت ها و جمله ها را تکرار می کنند.
۳. دانش آموزان برخی عبارت ها، فرمان ها، جمله های ساده و سؤالها را می فهمند. آنها جملات واضح شفاهی یا ضبط شده را بدون هیچ زمینه ی صدای مزاحم می فهمند.
۴. دانش آموزان صداها و واژه ها را به درستی تلفظ می کنند.
۵. دانش آموزان نسبت به آن چه می بینند و می شنوند، با جمله ها و عبارت های کوتاه پاسخ های مختصر می دهند، تلفظ آنها ممکن است تقریباً درست باشد، اما ممکن است به مدل های گفت و گو و کلیدهای تصویری زیادی احتیاج داشته باشند.
۶. دانش آموزان به مواردی که می بینند و می شنوند، پاسخ های کوتاه می دهند. آدم ها، مکان ها و اشیا را نام می برند و توصیف می کنند. تلفظ آنها

تقریباً درست است و در هنگام به کار بردن کلمه ها، کمی مکث می کنند، ولی معنی آن چه که به کار می برند، واضح است.

۷. دانش آموزان می توانند از عبارت های کوتاه برای بیان احساسات و چیزهایی که دوست دارند و یا چیزهایی که خوششان نمی آید استفاده کنند.

۸. دانش آموزان می توانند واژه ها را به درستی بخوانند و معنی آنها را بفهمند.

۹. دانش آموزان می توانند حرف ها را بنویسند.

۱۰. دانش آموزان می توانند واژه ها و جمله های کوتاه را بنویسند.

اصول آموزش زبان فارسی

۱. آموزش باید فقط به زبان فارسی باشد
۲. آموزش دستور زبان فارسی در موقعیت ها و صحنه های مختلف و غیر مستقیم
۳. پرهیز از دخالت زبان مادری در آموزش زبان فارسی
۴. کاربرد واژگان و ساخت های زبانی روزمره
۵. فراهم آوردن موقعیت های خلاقانه
۶. بهره گیری از منابع مختلف ارتباطی مانند تلفن، کیت های الکترونیکی، سی دی
۷. باز کردن باب گفت و گو با دانش آموزان در زمینه های مختلف

۸. آموزش از طریق گسترش واژگان

الف: از عینی به ذهنی

ب: از نزدیک به دور

پ: از آسان به مشکل

ت: از معلوم به مجهول

۹. آموزش و گسترش واژگان از طریق بازی

۱۰. بهره‌گیری از فیلم، نوار صوتی، سی‌دی و سایر فناوری‌های آموزشی

۱۱. انجام تمرین‌ها در قالب گفت و گو

۱۲. مقایسه‌ی دو پدیده، دو فرد یا دو تصویر

۱۳. ایجاد انگیزه در محتوا، تصویرها

۱۴. بهره‌گیری از تمرین‌ها و فعالیت‌های متنوع و گوناگون

۱۵. ارزیابی (ارزشیابی) دقیق

۱۶. روشن بودن سطوح یادگیری مورد سنجش

۱۷. استفاده از شیوه های گوناگون ارزش یابی

توانایی های آوایی: توانایی های آوایی تسلط بر نظام آوایی زبان دوم را میسر می سازند. این توانایی ها عبارتند از:

الف: حساسیت شنوایی مناسب که تمایز بین آواهای زبان دوم را میسر می سازد.

ب: حساسیت تلفظی مناسب که تلفظ صحیح کلمه ها و جمله های زبان دوم را فراهم می سازد.

پ: مهارت در تولید و ادراک تمایز آهنگ جمله ها، تکیه و کلمه ها و مکث های لازم در گفتار را میسر می سازد.

توانایی های واژگانی: این توانایی زبان آموز را یاری می دهد تا بر روابط

واژگانی زبان دوم تسلط یابد. این توانایی ها عبارتند از:

الف: ذخیره ی مناسب واژگانی از کلمه های زبان دوم

ب: توان تشخیص و درک سریع واژگان شنیده شده

پ: توان فهم سریع معانی بافتی کلمات زبان دوم

ت: توان یادآوری ترکیبات لغوی زبان دوم

مهمترین شیوه ها و فنون تدریس زبان خارجی عبارتند از:

۱. یادگیری از طریق همیاری

۲. شیوه ی نمایشی

۳. شیوه ی صامت

۴. شیوه ی نمایشنامه ای

۵. شیوه ی تکرار و حفظ

۶. شیوه ی پرسش و پاسخ

۷. شیوه ی بازی آموزشی

گوش دادن

- گوش دادن ابزار یادگیری و یک اصل مهم در یادگیری و بخش جدایی ناپذیر برنامه ای آموزش و مهارت زبانی است. تقویت گفتار مستلزم گوش دادن است. برای گوش دادن چهار مرحله ی متوالی برشمرده اند.
۱. شنیدن که غیر ارادی و شامل احساس آواهای زبانی و تمیز دادن آن هاست.
 ۲. دقت و تمرکز حواس
 ۳. دریافت
 ۴. پردازش معنایی پیام

صحبت کردن

مهارت گفتار یکی از پیچیده ترین مهارت های زبان آموزی است. فرد باید بتواند با استفاده از واژه هایی که در اختیار دارد، با دیگران ارتباط شفاهی برقرار کند و پیامی را که در ذهن دارد، به شنونده انتقال دهد. برای گفتن دو مرحله بر شمرده اند.

مرحله ی اول: برنامه ریزی: یعنی ایجاد پیام در ذهن و سازماندهی آن
مرحله ی دوم: اجرا: یعنی تبدیل معنای ذهنی به آوا و تولید گفتار

خواندن

مهارت خواندن یکی از مهارت های ادراکی و دریافتی به حساب می آید. پیشرفت در خواندن باعث می شود که قدرت درک و گفتار دانش آموز و مهارت نوشتار او پیشرفت کند. خواندن سه مرحله دارد: مرحله ی پیش از خواندن، مرحله ی خواندن، مرحله ی پس از خواندن.

نوشتن

نوشتن یک مهارت تولیدی می باشد. برای یادگیری نوشتن چند مرحله در نظر گرفته شده است:

رونویسی

املا نویسی

کلمه سازی

جمله نویسی

انشا نویسی

جدول ادغام استانداردها با درس ها

درس	استاندارد
خانه تان کجا است؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
این موزه است	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
دلم برایش تنگ می شود	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
تو می توانی ...	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
چه می توانم بکنم؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
روز بارانی	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
مگر تو قول ندادی؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴

پارک ما	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
آخر هفته کجا می روید؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
مرور کنیم	
پدرم سی و پنج سال دارد	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
من یک کیلو ... می خواهم	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
چه خیابان بزرگی!	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
شام چه داریم؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
در فرودگاه	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
کتابم روی میز است	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴

امروز چندم ماه است؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
سرم درد می کند	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
متأسفم	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
مرور کنیم	
داری چه کار می کنی؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
هوا سرد است	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
دیر است	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
برادرم از من بزرگ تر است	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
سال نو مبارک!	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
قیمت چطور بود؟	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴

دیروز تعطیل بود	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
از ... خوشم نیامد	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
در تابستان	۱.۱.۲.; ۱.۱.۳.; ۱/۱/۲ ; ۲.۱.۲.; ۲.۲.۱.; ۲.۲.۲.; ۳.۱.۱.; ۲/۱/۳ ; ۴.۱.۱ ; ۲/۱/۴
مرور کنیم	

نتایج کلی

گوش دادن

۱. تشخیص صداها و واژگان و معنی آنها
۲. تشخیص جمله های کوتاه و ساده و آشنایی با تلفظ و آهنگ درست آنها
۳. فهمیدن گروهی از عبارت های ساده و آشنا و معمولی و رایج در کلاس صحبت کردن

۱. تلفظ درست واژگان

۲. آهنگ قابل قبول

۳. گفتن جمله های کوتاه، مکالمه ها و ازبر کردن آنها

۴. پاسخ مختصر به پرسش هایی که شنیده می شوند

۵. توصیف آدم ها، مکان ها و اشیا

۶. مشارکت در گفت و گوی دو و سه جمله ای

خواندن

۱. حرف ها و هجا ها را تشخیص می دهند و می توانند واژه ها را بخوانند

۲. جمله های ساده را می خوانند و معنی آنها را می فهمند

۳. دانش آموزان متن را های کوتاه را می خوانند و معنی آنها را می فهمند

نوشتن

۱. می توانند حرف ها و واژه ها را بنویسند

۲. می توانند جمله های ساده را بنویسند

توصیه هایی به معلمان زبان فارسی

۱. برای هر جلسه طرح درس تهیه کنید
۲. برای هر جلسه هدف های مشخصی داشته باشید
۳. برای دانش آموزان انگیزه ای ایجاد کنید
۴. در جلسه به زبان فارسی صحبت کنید
۵. در کلاس با صدای بلند و واضح صحبت کنید
۶. از حرکات دست و بدن استفاده ی معقول کنید
۷. خود را با سطح کلاس سازگار کنید
۸. کتاب ها و مجله هایی مربوط به آموزش زبان خارجی بخوانید
۹. در کنفرانس ها و سمینارهایی مربوط به آموزش زبان فارسی شرکت کنید
۱۰. با معلمان دیگر رابطه برقرار کنید و درس های آنها را مشاهده کنید
۱۱. زبان خارجی دیگری را بیاموزید

جدول ارزیابی

معیار ارزیابی	گوش دادن	معیار ارزیابی	صحبت کردن	
				عالی
				خوب
				متوسط
				ضعیف

معیار ارزیابی	خواندن	معیار ارزیابی	نوشتن	
				عالی
				خوب
				متوسط
				ضعیف

درس ۱

موضوع درس: خانه تان کجا است؟

هدف های درس: دستور زبان: کاربرد فعل خواستن، وجه التزامی.

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) مقایسه ی این وجه با زبان آذربایجانی روشی مناسب نیست.

(۲) بهتر است معلم یک جمله ی نمونه بگیرد و از آن مانند قاعده استفاده کند.

مثلا: می خواهم به پارک بروم. معلم از دانش آموزان می خواهد که جمله

بسازند و وقتی که می بیند آن ها نمی توانند فعل خواستن را بکار ببرند آن

جمله ی نمونه را به یادشان می آورد.

(۳) معلم از دانش آموزان می خواهد فعل هایی را که آنها دیگر یاد گرفته اند

استعمال کنند.

(۴) معلم از دانش آموزان می خواهد که یک فعل را بگیرند و یا معلم به هر یک

از آنها یک فعل می گوید و آن را با فعل خواستن در یک جمله بکار ببرند. من

می خواهم یاد بگیرم، تو می خواهی تماشا کنی و غیره.

(۵) معلم باید پس از این درس دست کم پنج – شش درس دیگر این نکته ی

دستوری را با دانش آموزان تکرار کند.

مشکلات احتمالی:

(۱) ممکن است دانش آموزان این شکل دستوری را با شکل آذربایجانی مقایسه

کنند و بجای می خواهم بروم رفتن می خواهم و یا می خواهم رفتم و غیره

بگویند. برای حل این شکل معلم باید به دانش آموزان یک جمله ی نمونه ی

ساده بدهد (می خواهم به خانه بروم و یا می خواهم با او صحبت کنم) و از آنها بخواهد که با یک فعل این جمله را عوض کنند.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که فرم را برای خودشان پر کنند. معلم می تواند یک نمونه بیاورد و به این وسیله به دانش آموزان ضعیف تر کمک کند.

۱. فرم زیر را برای خود پر کنید.

نام خانوادگی:	نام:
شغل پدر:	نام پدر:
جنس:	سن:
روز تولد:	محل تولد:
ماه تولد:	
سال تولد:	نشانی:

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های گفتگو ی درس گفتگو کنند.

تمرین ۳. دانش آموزان باید عدد ها را به ترتیب بنویسند و یا بگویند. هر دانش آموز فقط یک عدد را می گوید.

تمرین ۴. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان فرق میان دو جمله را خوب فهمیده اند و سپس به آنها فرصت می دهد که مانند نمونه جدول را کامل کنند.

یاد می گیرم	می خواهم یاد بگیرم
صحبت می کنم	می خواهم صحبت کنم
می نویسم	می خواهم بنویسم
تلفن می کنم	می خواهم تلفن کنم

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که آنها جمله ها را مانند نمونه کامل کنند: من می خواهم زبان فارسی را یاد بگیرم

تو می خواهی زبان فارسی را یاد بگیری
او می خواهد زبان فارسی را یاد بگیرد
ما می خواهیم زبان فارسی را یاد بگیریم
شما می خواهید زبان فارسی را یاد بگیرید
آنها می خواهند زبان فارسی را یاد بگیرند

تمرین ۶. قبل از انجام دادن این تمرین بهتر است معلم واژه های جدید را با دانش آموزان تمرین کند. معلم واژه های جدید را انتخاب می کند (مثلا: ناظم، زنگ می زند، گم نکند و غیره) و سپس از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه یک جمله بگویند. بعد معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد معلم از دانش آموزان می خواهد که مضمون متن را بازگو کنند. معلم از دانش آموزانی که نمی توانند متن را بازگو کنند مربوط به

مضمون متن سؤال می کند. او از دانش آموزان ضعیف تر چند واژه از متن را می پرسد.

تمرین ۷. قبل از انجام این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی واژه های این تمرین را می دانند و سپس به آنها فرصت می دهد که تمرین را حل کنند:

۱. ناظم مدرسه زنگ می زند.

۲. بچه ها هنگام رفتن به خانه از مدیر، ناظم و معلم خداحافظی می کنند.

۳. بچه ها مواظب هستند که کیف و کتاب خود را گم نکنند.

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد با توجه به متن واژه های مناسب را به یکدیگر وصل کنند:
ناظم مدرسه، نظم و ترتیب، نزدیک ظهر، هنگام رفتن، راه خانه

تمرین ۹. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که آنها معنی حروف اضافه را خوب می دانند و به همین مقصود حروف اضافه را با استفاده از نمونه های دیگر با آنها تمرین می کند، سپس به آنها فرصت می دهد که در جای نقطه ها حرف اضافه ی مناسب را بنویسند. (۱) از؛ (۲) به؛ (۳) از

تمرین ۱۰. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و غلط ها املائی متن را پیدا کنند و آنها را اصلاح کنند. ظهر، حیاط، خداحافظی

درس ۲

هدف های درس: دستور زبان: اسامی جمع

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

- (۱) ابتدا معلم اسامی جمع را با دانش آموزان تکرار می کند.
 - (۲) معلم ابتدا به دانش آموزان چند واژه ی مختوم به های غیر ملفوظ می دهد و از آنها می خواهد که آن واژه ها را جمع ببندند و بهتر است بر اساس غلط های دانش آموزان قاعده ی دستوری را توضیح بدهد.
 - (۳) معلم وقتی که قاعده ی دستوری را توضیح می کند باید از واژه هایی استفاده کند که دانش آموزان معنی آنها را می دانند.
- مشکلاتی احتمالی:

ممکن است دانش آموزان (و یا عده ای از آنها) بجای گان ه گان (مثلا پرنده گان) بنویسند. در این صورت معلم باید این نکته را با دانش آموزان بیشتر تمرین کند.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان نکته ی دستوری را خوب می دانند و سپس به آنها فرصت می دهد که کلمات

را با آن جمع ببندند و معنی آنها را بگویند. پرنده – پرندگان، دونده – دوندگان،
 جونده – جوندگان، ستاره – ستارگان، گرسنه – گرسنگان

تمرین ۲. معلم ابتدا با استفاده از نمونه این نوع جمله ها را با دانش آموزان
 تمرین می کند و بعد به آنها فرصت می دهد که مانند نمونه در جای نقطه ها
 جمله ی مناسب را بنویسند:

چه فیل بزرگی است! – این فیل چه قدر بزرگ است!

چه ماشین زیبایی است! – این ماشین چه قدر زیبا است!

چه هوای صافی است! – این هوا چه قدر صاف است!

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویرها خوب نگاه
 کنند و بعد مانند نمونه جمله ها را کامل کنند: من سوار تاکسی می شوم. بچه

سوار چرخ و فلک می شود. ما سوار اتوبوس می شویم. آنها سوار هواپیما می شوند.

ما

من ...

او سوار کشتی می شود.

آنها ...

بچه ...

تمرین ۴. ابتدا معلم معنی واژه های جدید شعر را برای دانش آموزان توضیح می کند و بعد آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند. سپس معلم شعر را با صدای بلند می خواند و از دانش آموزان می خواهد که هر مصرع را بعد از او تکرار کنند. بعد معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که شعر را بخوانند و از حفظ کنند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد واژه های هم معنی را پیدا کنند.

فایده – سود	بی خبر – غافل
یار – دوست	ضرر – زیان
پند – نصیحت	هنرمند – با استعداد

تمرین ۶. ابتدا معلم معنی "با" و "بی" را برای دانش آموزان توضیح می کند و بعد به آنها فرصت می دهد که به واژه های داده شده با و یا بی اضافه کنند و معنی آنها را بگویند.

با زیان – بی زیان	با عقل – بی عقل	با سواد – بی سواد
باهوش – بی هوش	با استعداد – بی استعداد	با تجربه – بی تجربه

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با توجه به شعر جمله ها را کامل کنند.

تمرین ۸. معلم از دانش آموزان می خواهد که هر یکی از آنها پنج واژه بگویند که مربوط به کتاب باشد. مثلا: جالب، خواندن، کتابخانه، نویسنده، درس، پند، دوست و غیره.

درس ۳

هدف های درس:

دستور زبان: (۱) کاربرد فعل دل تنگ شدن (۲) شکل زمان حال فعل برداشتن نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) معلم نباید فعل دل تنگ شدن را به صورت مصدر یاد بدهد. او یک نمونه می دهد و از دانش آموزان می خواهد که بر اساس نمونه با استفاده از یک واژه ی دیگر فعل دل تنگ شدن را ببرند: معلم دلم برای پدرم تنگ می شود. دانش آموز: دلم برای برادرم تنگ می شود.

(۲) معلم وقتی که شکل زمان حال فعل برداشتن را برای دانش آموزان توضیح می دهد نباید از افعال مشتق سخن بگوید. فقط فعل برداشتن را در زمان حال تصریف می کند و از دانش آموزان می خواهد که برای این فعل یک جمله بگویند.

مشکل های احتمالی:

(۱) ممکن است دانش آموزان در کاربرد شناسه اشتباه کنند: بجای "دلم برای برادرم تنگ می شود" بگویند "دلم برای برادرم تنگ می شوم". در این صورت معلم می تواند با زبان آذربایجانی مقایسه کند و یا با دانش آموزان این نکته را بیشتر تمرین کنند.

(۲) دانش آموزان اغلب بجای بر می دارم – می بردارم و یا بر نمی دارم نبردارم و یا نمی بردارم می گویند. برای حل این مشکل معلم می تواند این فعل را با دانش آموزان تمرین کند و یا این فعل تجزیه کند: بر – دارم.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

- تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نو گفتگو بسازند.
- تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا نمونه را بخوانند و بعد جمله ها را کامل کنند:

(من) دلم برای پدرم تنگ می شود

(تو) دلت برای پدرت تنگ می شود

(او) دلش برای پدرش تنگ می شود

(ما) دلمان برای پدرمان تنگ می شود

(شما) دلتان برای پدرتان تنگ می شود

(آنها) دلشان برای پدرشان تنگ می شود

- تمرین ۳. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه های این تمرین را می دانند و بعد به آنها فرصت می دهد که در جای نقطه ها گزینه ی مناسب را بنویسند.

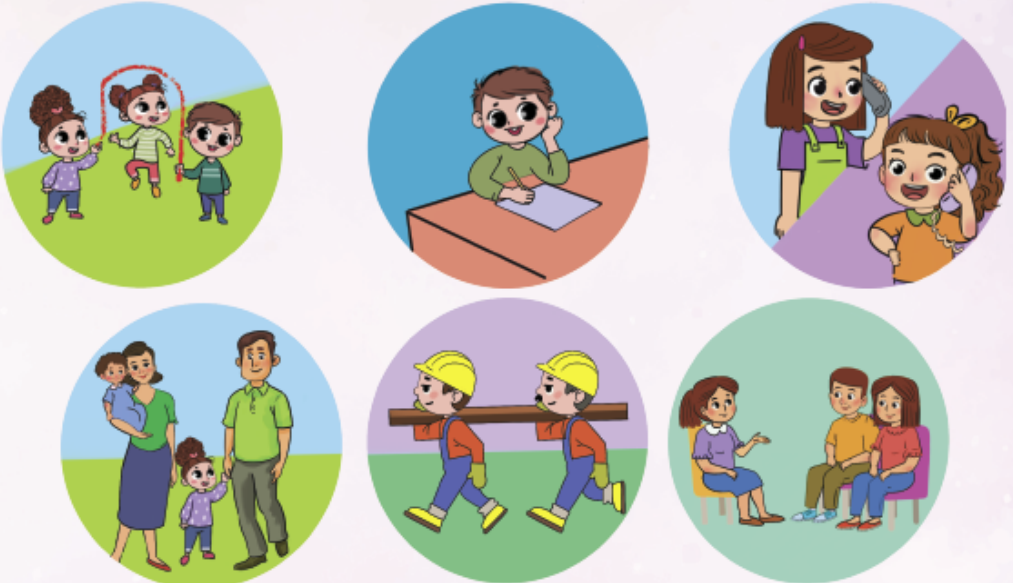
۱. نزد

۲. بروم

۳. از

تمرین ۴. معلم ابتدا فعل ها را با دانش آموزان تمرین می کند. مثلاً از آنها می خواهد که با هر فعل یک جمله بسازد، سپس به آنها فرصت می دهد که با استفاده همان فعل ها تصویر را توصیف کنند:

۴. با استفاده از فعل های زیر تصویر را توصیف کنید.

		
		
کار کردن	تلفنی حرف زدن	بازی کردن
صحبت کردن	نامه نوشتن	گردش کردن

آنها در... کار می کنند.
 آنها تلفنی حرف می زنند.
 پسر با دختران صحبت می کنند.
 او برای دوستش نامه می نویسد.
 آنها در پارک گردش می کنند.

بچه ها در حیاط بازی می کنند.

تمرین ۵. قبل از خواندن متن معلم واژه های کلیدی متن را انتخاب می کند و آنها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند و خودش هم غلط های آنها را اصلاح می کند.

تمرین ۶. دانش آموزان این تمرین را باید بعد از خواندن متن انجام دهند. به وسیله ی این تمرین معلم می تواند مشخص کند که دانش آموزان تا چه اندازه ای مضمون متن را فهمیده اند.

(۱) مادر بزرگ فرشته پزشک بود. *

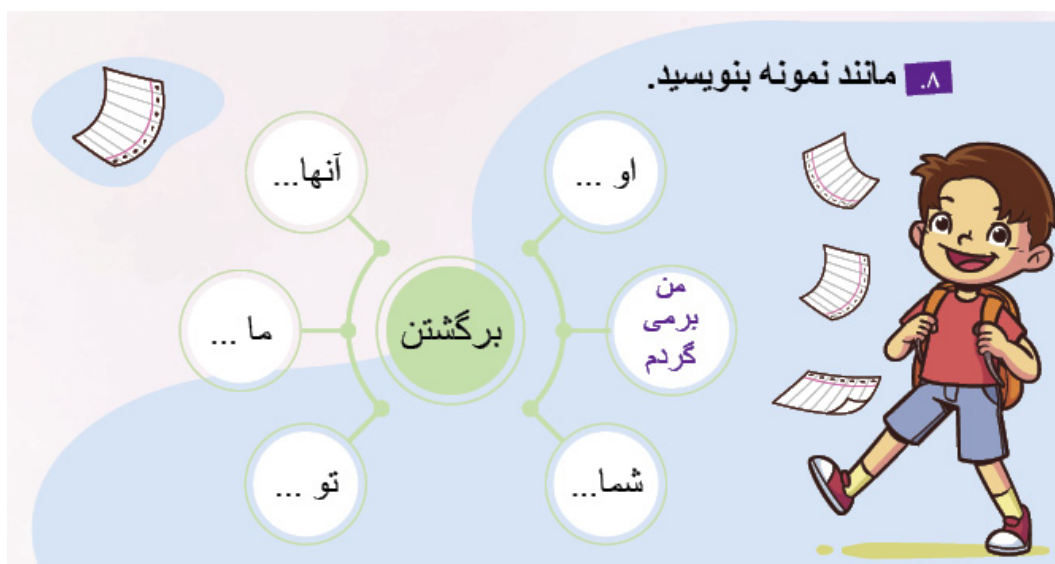
(۲) مادر بزرگ فرشته در روستا زندگی می کند. +

(۳) مادر بزرگ فرشته سه گاو و یک سگ بزرگ دارد. *

(۴) فرشته همیشه پیش مادر بزرگ می رود. *

(۵) فرشته امروز با مادر بزرگ به گردش می رود. +

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که فعل برگشتن را برای شخص ها بگویند.

من برمی گردم ما برمی گردیم

تو برمی گردی شما برمی گردید

او برمی گردد آنها برمی گردند

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که مانند نمونه صورت مناسب فعل را در جای خالی بنویسند.

درست می کند درست کرد

کمک می کند کمک کرد

برمی دارد برداشت

برمی گردد برگشت

تمرین ۹. معلم ابتدا معنی واژه ها را از دانش آموزان می پرسد و بعد به آنها فرصت می دهد که جمله ها را مرتب کنند.

تابستان فرشته پیش مادر بزرگ می رود.

مادر بزرگ با شیر گاو ماست و پنیر درست می کند.

فرشته از مادر بزرگ سپاس گزاری می کند.

تمرین ۱۰. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که برای تصویر پنج جمله

بنویسند. معلم می تواند روی تخته چند تا واژه بنویسد تا دانش آموزان آنها را بکار ببرند.

اینجا روستا است. این مادر بزرگ است. مادر بزرگ یک خانه ی کوچک دارد.

گربه بازی می کند. مادر بزرگ سه گاو دارد و غیره

درس ۴

هدف درس: کاربرد فعل توانستن
نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

۱) مقایسه ی این فعل با معادل زبان آذربایجانی روشی مناسب نیست.

۲) بهتر است معلم یک جمله ی نمونه بگیرد و از آن مانند قاعده استفاده کند.

مثلا، می توانم به فارسی کتاب بخوانم. معلم از دانش آموزان می خواهد که جمله بسازند و وقتی که می بیند آن ها نمی توانند فعل توانستن را بکار ببرند آن جمله ی نمونه را به یادشان می آورد.

۲) معلم از دانش آموزان می خواهد که یک فعل را بگیرند (و یا معلم به هر یک از آنها یک فعل می گوید) و آن را با فعل توانستن در یک جمله بکار ببرند.

۳) معلم باید پس از این درس هر درس این فعل را با دانش آموزان تکرار و تمرین کند.

مشکل های احتمالی:

دانش آموزان می توانند فعل اصلی را اشتباه بگویند.

مثلا: می توانم می روم و یا رفتم و غیره

در این صورت معلم می تواند فعل خواستن را به یاد دانش آموزان بیاورد.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگیرند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان نکته ی دستوری را خوب فهمیده اند. سپس او به دانش آموزان فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید گفتگو بسازند.

تمرین ۳. ابتدا معلم فعل "توانستن" را با دانش آموزان تمرین می کند و بعد به آنها فرصت می دهد که جمله ها را مانند نمونه کامل کنند:

من می توانم به زبان فارسی حرف بزنم.

تو می توانی به زبان فارسی حرف بزنی.

او می تواند به زبان فارسی حرف بزند.

ما می توانیم به زبان فارسی حرف بزنیم.

شما می توانید به زبان فارسی حرف بزنید.

آنها می توانند به زبان فارسی حرف بزنند.

تمرین ۴. قبل از انجام دادن این متن معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان

واژه های تمرین را می دادند و سپس به آنها فرصت می دهد که در جای

نقطه ها فعل مناسب را بنویسند.

(۱) رانندگی کنم

(۲) حل کند

(۳) بیدار شوی

(۴) بنویسد

(۵) کمک کنند

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های جدید متن را انتخاب می کند و قبل از خواندن

متن معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن واژه ها را

با آنها تمرین می کند. سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند

و او غلط های آنها را اصلاح می کند. بعد از خواندن متن معلم از

دانش آموزان می خواهند که مضمون متن را بازگو کنند. معلم از دانش آموزانی که نمی توانند مضمون متن را بازگو کنند مربوط به مضمون متن چند سؤال می کند. معلم از دانش آموزان ضعیف تر معنی واژه های جدید را می پرسد.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله های نادرست را پیدا کنند و آنها را درست کنند.

(۱) رحیم در گنجه زندگی می کند. ×

(۲) رحیم دانش آموز است. +

(۳) رحیم می تواند به فارسی خوب حرف بزند. ×

(۴) فرشاد ایرانی است. +

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد جمله ها را مرتب کنند.

- (۱) او نمی تواند به فارسی خوب حرف بزند.
- (۲) او با برادر کوچکش در گنجی زندگی می کند.
- (۳) او اغلب به خانه ی دوستانش می رود.
- تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های که یاد گرفته اند تصویر را توصیف کنند: مثلا: اینجا حیاط مدرسه است. دانش آموزان در حیاط مدرسه با توپ بازی می کنند. دانش آموزان صحبت می کنند. آن دانش آموز استراحت می کند. این دانش آموزان درس می خوانند.
- تمرین ۹. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که سعی کنند لطیفه را بخوانند و معلم هم غلط های آنها را اصلاح می کند و بعد معنی لطیفه را از آنها می پرسد.

درس ۵

هدف درس: تصریف دستور زبان: (۱) فعل برداشتن در ماضی مطلق

(۲) مضارع التزامی

(۳) جمله ی پرسشی

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) فعل برداشتن در ماضی مطلق با فعل های ساده فرق نمی کند. فقط شکل منفی این فعل کمی فرق دارد. معلم باید این را در نظر بگیرد و این شکل را بیشتر با دانش آموزان تمرین کند.

۲) برای توضیح مضارع التزامی معلم می تواند از فعل های خواستن و توانستن استفاده کند.

۳) معلم در توضیح جمله های پرسشی می تواند با زبان آذربایجانی مقایسه کند، چون بین آنها به جمله ی پرسشی چندان فرقی وجود ندارد. مشکل های احتمالی:

۱) دانش آموزان می توانند شکل منفی فعل برداشتن را اشتباه بگویند (بجای برداشتم - نبرداشتم)، برای حل این مشکل باید این فعل را بیشتر تمرین کرد.

۲) اگر دانش آموزان مضارع التزامی را (در شخص دوم، مفرد) با وجه امری مقایسه کنند. معلم باید فرق میان آنها را برای دانش آموزان توضیح بدهد. اگر مقایسه نکنند نباید توجه دانش آموزان را به این نکته جلب کرد. بهتر است معلم مضارع التزامی را به طور جداگانه و با استفاده از فعل های خواستن و توانستن توضیح بدهد.

واژه نامه: واژه های این درس مربوط به رشته های مختلف است. معلم می تواند واژه های دیگری هم بیاورد و به صورت مشق به دانش آموزان یاد بدهد.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید گفتگو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید درس گفتگو بسازند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که فعل ها را منفی کنند:

برنداشتم برنگشتیم برنیامد

برنخوردند درنگذشت درنرفتید

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا به تصویرها نگاه کرده

جمله ها را بخوانند و بعد بگویند کدام جمله به کدام تصویر مربوط است.

او به سؤال معلم جواب می دهد.

او روی تخته می نویسد.

او کتاب می خواند.

او به هم کلاسی خود کمک می کند.

او کتاب ها را توی کیف می گذارد.

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های جدید متن را انتخاب می کند و آنها را با

دانش آموزان تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را

بخوانند، بعد از خواندن معلم از دانش آموزان می خواهد که مضمون متن را

بازگو کنند و یا به پرسش ها جواب بدهند.

تمرین ۶. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان مضمون متن را فهمیده اند و سپس به آنها فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن این تمرین را انجام دهند.

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد جمله ها را مرتب کنند:
روزی آموزگار از شاگردان کلاس خود پرسید.
آیا پدر او مهندس است؟

علی دانش آموز مدرسه ی ما است.

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های که یادگرفته اند مربوط به این موضوع چند جمله بنویسند.

درس ۶

هدف های درس:

دستور زبان: یای نکره

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

۱) یای نکره یکی از مهمترین و سخت ترین نکته ی دستوری زبان فارسی است. معلم باید برای دانش آموزان شرح مختصری بدهد.

۲) بهتر است معلم یک نمونه بیاورد. مثلاً کتاب جالبی و از دانش آموزان بخواهد که براساس این نمونه ترکیب های دیگری را بگویند: اتاق بزرگی و غیره.

۳) معلم می تواند این نکته ی دستوری را با زبان آذربایجانی مقایسه کند.

مشکل های احتمالی:

ممکن است دانش آموزان در املا یای نکره اشتباه کنند. معلم نباید به این زیاد توجه کند. ابتدا معلم از دانش آموزان می خواهد که هر یک از آنها یک مثال بگویند و در آخر معلم از اشتباه هایی که کرده اند نتیجه می گیرد و غلط عمومی آنها را صحیح می کند.

واژه نامه: واژه های این درس مربوط به پوشاک و فصل ها است. معلم می تواند به دانش آموزان واژه های دیگری از این قبیل را یاد بدهد.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید درس را خوب یادگرفته اند، سپس به آنها فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید گفتگو بسازند.

تمرین ۳. ابتدا معلم معنی واژه های این تمرین را از دانش آموزان می پرسد و سپس به آنها فرصت می دهد که مانند نمونه واژه های مناسب را بوسیله ی یای نکره به هم وصل کنند.

خانه ی بزرگی	ساختمان بلندی	درخت سبزی
اتاق قشنگی	سیب شیرینی	شب تاریکی

تمرین ۴. ابتدا معلم واژه های نور را با دانش آموزان تمرین می کند. مثلا: از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه یک جمله بسازند، سپس به آنها فرصت می دهد با توجه به تصویرها واژه ها را طبقه بندی کنند.

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های جدید متن را انتخاب می کند و معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آنها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. سپس معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن این تمرین را انجام دهند، یعنی بگویند کدام جمله درست نیست، آن را درست کنند.

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن جمله ها را کامل کنند.

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند، یعنی در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند.

تمرین ۹. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه های این تمرین را می دانند و سپس به آنها فرصت می دهد که شکل مناسب فعل را بنویسند:

(۱) بخورد

(۲) بخرند

(۳) برود

تمرین ۱۰. معلم ابتدا به دانش آموزان فرصت می دهد که برای تصویر پنج جمله بنویسند.

معلم می تواند به دانش آموزان کمک کند، مثلا: چند واژه ی مربوط به تصویر را روی تخته می نویسد و از دانش آموزان می خواهد که با استفاده از آن واژه ها جمله بسازند و به این وسیله تصویر را توصیف کنند. فصل پاییز است. برگ ها می ریزند، بچه ها توپ بازی می کنند. زن ها صحبت می کنند. بچه با ماشین بازی می کند و غیره.

درس ۷

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید گفتگو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید درس گفتگو بسازند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که در جای نقطه ها شکل مناسب فعل را بنویسند.

به گردش می رویم به گردش رفتیم

از یادم می رود از یادم رفت

معذرت می خواهم معذرت خواستم

معلم می تواند با استفاده از نمونه های دیگر به دانش آموزان ضعیف تر کمک کند.

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا به تصویرها نگاه کرده واژه ها را بخوانند و بعد جمله ها را بخوانند و بگویند کدام جمله به کدام تصویر (و یا واژه) مربوط است.

یک مکان ورزشی است – استخر

یک مکان آموزشی است – مدرسه

یک مکان دینی است – مسجد

یک مکان فرهنگی است – سینما

یک مکان بهداشتی است – مطب

یک مکان اجتماعی است – محله

مدرسه

سینما

محله

استخر

مطب

مسجد

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های جدید متن را انتخاب می کند و معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن ها را با دانش آموزان تمرین می کند. سپس معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند و معلم هم غلط های آنها را اصلاح می کند. بعد معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند.

(۱) موضوع درس آن روز "دریاها" بود. *

(۲) نخست گروه جغرافیا درباره ی "اقیانوس" صحبت کردند. *

(۳) گروهها درباره ی موضوع گفت و گو و مشورت کردند. +

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن ابتدا جمله ها را بخوانند و بعد آنها را به ترتیب بنویسند.

(۲) موضوع درس ما "میهن" است.

(۴) ما درباره ی موضوع درس مشورت و گفت و گو می کنیم.

(۳) نماینده ی هر گروه در مورد موضوع درس سخن می گویند.

(۱) آموزگار نظر خود را می گوید.

درس ۸

هدف های درس:

دستور زبان : (۱) تکرار مضارع التزامی

(۲) جمله ی مرکب: وقتی که

نکته هایی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) معلم باید بطور دقیق فرق میان می تواند و می شود را برای دانش آموزان توضیح بدهد.

۲) جمله هایی که بوسیله "وقتی که" ساخته می شود ثابت است و بهتر است این گونه جمله ها را بر اساس نمونه ها یاد داد.

۳) وقتی که معلم این نکته ی دستوری را توضیح می دهد نباید با زبان آذربایجانی مقایسه کند.
مشکل های احتمالی:

ممکن است دانش آموزان در آرایش کلام مشکل داشته باشند. این مشکل را می توان به دو روش حل کرد: یکی آن که معلم می تواند جمله ی مرکب را تجربه کند. دیگری آن که او می تواند دو جمله ی ساده بگیرد و آن جمله ها را بوسیله ی وقتی که بهم وصل کند و بعد به دانش آموزان چند نمونه بدهد و از آنها بخواهد که آن جمله ها را بوسیله ی وقتی که یک جمله ی مرکب بسازند. واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱: قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید گفتگو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید درس گفتگو بسازند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا جمله را بخوانند و بعد گزینه ی مناسب را انتخاب کند. معلم معنی جمله ها را از دانش آموزان می پرسد.

(۱) تمیز کنیم

(۲) بدهی

(۳) ترجمه کنم

(۴) بفروشد

(۵) ببینم

تمرین ۴. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه های تمرین را خوب می دانند، سپس به آنها فرصت می دهد که ابتدا نمونه را بخوانند و بعد مانند نمونه از واژه های دیگر جمله بسازند:

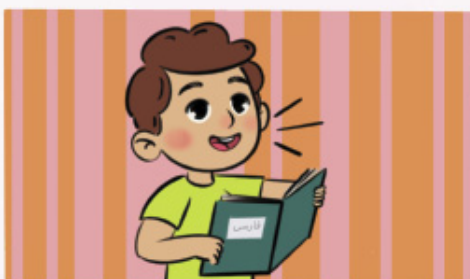
خواستن - فرانسه - رفتن

خواستن - تلفن زدن

خواستن "اتومبیل" خریدن
می خواهم این ماشین را بخرم.

توانستن - زبان فارسی - حرف زدن

نتوانستن - این مسئله را حل کردن

او می خواهد به فرانسه برود.

او می تواند به زبان فارسی حرف بزند.

می شود تلفن بزنم.

نمی توانیم این مسئله را حل کنیم.

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های جدید متن را انتخاب کرده معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به آنها فرصت می دهد که متن را بخوانند و معلم غلط های آنها را اصلاح می کند. سپس معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را حل کنند.

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد واژه های مخالف را به هم وصل کنند. معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی واژه ها را می دانند:

روشن – تاریک

گرم – سرد

خوش – بد

زیاد – کم

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد جمله ها را مرتب کنند.

(۱) وقتی که خورشید می تابد زمین روشن می شود.

(۲) او وقتی که میوه می چیند مراقب است که تیغ به دستش نرود.

(۳) احمد وقتی که به پارک می رود با بچه ها بازی می کند.

تمرین ۹. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند.

(۱) خورشید

(۲) مراقبت می کند

(۳) آبیاری

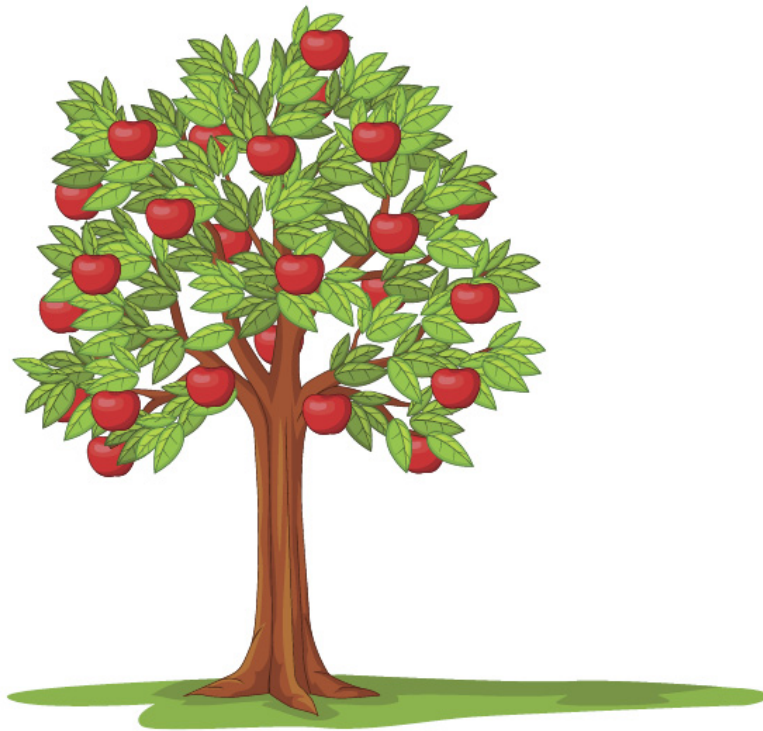
(۴) تیغ

تمرین ۱۰. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان جمله ی پیرو زمانی را خوب می دانند و سپس به آنها فرصت می دهد که جمله ها را به شکل یک جمله بنویسند.

من وقتی که به مغازه می روم برای خواهر کوچکم عروسک می خرم.

وقتی که بهار می آید درخت ها سبز می شود.

ما وقتی که کلاس نداریم به گردش می رویم.

درس ۹

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید گفتگو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

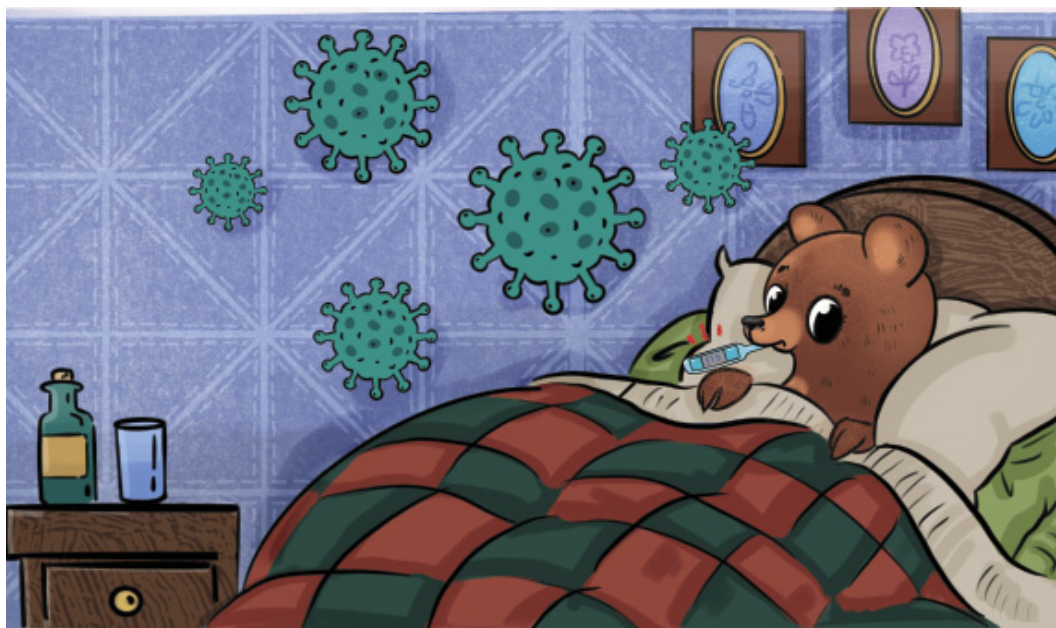
تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید درس گفتگو بسازند.

تمرین ۳. ابتدا معلم نام حیوانات را از دانش آموزان می پرسد و سپس به آنها فرصت می دهد که نوع غذای این جانوران را بنویسند. مثلاً: گوسفند علف می خورد، مرغ دانه می خورد و غیره.

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا جمله ها را بخوانند و بعد بگویند آنها به کدام تصویر مربوط است.

تمرین ۵. معلم واژه های جدید متن را انتخاب کرده معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند و معلم غلط های آنها را اصلاح می کند. بعد از خواندن، معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند.

۱. +

۲. ×

۳. ×

۴. ×

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که اول واژه ها را بخوانند و معنی آنها را پیدا کنند، سپس واژه های هم معنی را به هم وصل کنند.

کوچک – کوچولو

کثیف – آلوده

بیمار – مریض

پاکیزه – تمیز

تمرین ۸. معلم از دانش آموزان می خواهد که با هر واژه یک جمله بگویند.
تمرین ۹. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی حروف اضافه را خوب می دانند، سپس به آنها فرصت می دهد که جمله را بخوانند و بعد حرف اضافه ی مناسب را بنویسند.

(۱) به

(۲) از

(۳) با

(۴) در

درس ۱۰

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها و جمله ها را بخوانند و بعد هر واژه را به جمله مربوط به آن وصل کنند.

با سواد – کسی که سواد دارد

بی حوصله – کسی که حوصله ندارد

با استعداد – کسی که استعداد دارد

با سلیقه – کسی که سلیقه دارد

بی استعداد – کسی که استعداد ندارد

۱. هر واژه را به جمله ی مناسب وصل کنید.

۱ با سواد
۲ بی حوصله
۳ با استعداد
۴ با سلیقه
۵ بی استعداد

کسی که سواد دارد
کسی که سلیقه دارد
کسی که استعداد ندارد
کسی که حوصله ندارد
کسی که استعداد دارد

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا جمله ها را بخوانند و بعد در جای نقطه ها حرف اضافه ی مناسب را بنویسند.

(۱) از

(۲) به

(۳) از

تمرین ۳. معلم ابتدا معنی واژه های این تمرین را از دانش آموزان می خواهد و سپس از دانش آموزان می خواهد که آن واژه ها را با آن جمع ببندند.

خزنده – خزندگان

خواننده – خوانندگان

راننده – رانندگان

همسایه – همسایگان

پرنده – پرندگان

تمرین ۵. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی گزینه ها را می دانند و بعد به آنها فرصت می دهد که در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند:

(۱) دریا

(۲) می خورد

(۳) می شوید

(۴) خواست

(۵) می بارد

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که کلمه های مخالف را پیدا کنند:
با دقت – بی دقت

کوچک – بزرگ

خالی – پر

بی خبر – با خبر

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که واژه ها را بخوانند و حرف های مناسب را جدا کرده یک جا بنویسند و واژه ی رمز را پیدا کنند. مادرم

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند.

(۱) می خواهم

(۲) نمی تواند

(۳) می خواهید

(۴) نمی توانیم

درس ۱۱

بررسی تمرین ها:

- تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های گفتگو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.
- تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های جدید درس گفتگو بسازند.
- تمرین ۳. ابتدا دانش آموزان واژه ها را می خوانند و معنی آنها پید می کند و بعد واژه های مربوط به کامپیوتر را انتخاب می کنند: قیچی، رادیو
- تمرین ۴. ابتدا معلم واژه های نوی متن انتخاب می کند و معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند. سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند و بعد معلم از آنها می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند، یعنی جمله های نادرست را انتخاب کرده آنها را اصلاح کنند. معلم از دانش آموزانی که نمی توانند این تمرین را انجام دهند می خواهد که متن را دوباره بخوانند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن جمله ها را کامل کنند. معلم دانش آموزانی را که نمی توانند این جمله را کامل کنند وادار می کند که دوباره متن را بخوانند و بعد تمرین را انجام دهند.

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بخش ها هم مربوط را وصل کنند و واژه بسازند. معلم می تواند با استفاده از تصویرها به دانش آموزان ضعیف تر کمک کند.

اسباب بازی

تلفن همراه

صفحه کلید

موشواره

درس ۱۲

هدف های درس:

دستور زبان: ماضی استمراری

نکاتی که معلم باید توجه دانش‌آموز داشته باشد:

(۱) بهتر است معلم بدون مقایسه با زبان آذربایجانی بر اساس نمونه ها توضیح کند.

(۲) بهتر است معلم این گونه زبان را با مقایسه با ماضی مطلق توضیح کند.

مشکل های احتمالی:

ممکن است دانش آموزان موارد کاربرد ماضی استمراری را خوب نفهمند. بهتر است معلم با استفاده از جمله های مختلف معانی ماضی استمراری را توضیح بدهد.

واژه نامه: واژه های این درس مربوط به وسایل نقلیه است. معلم می تواند واژه های دیگری از این قبیل را بیاورد.
بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگو بسازند.
تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که مانند نمونه جمله ها را کامل کنند:

من با دوچرخه به مدرسه می آمدم
تو با دوچرخه به مدرسه می آمدی
او با دوچرخه به مدرسه می آمد
ما با دوچرخه به مدرسه می آمدیم
شما با دوچرخه به مدرسه می آمدید
آنها با دوچرخه به مدرسه می آمدند

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که مانند نمونه جمله ها را تغییر دهند.

(۱) او برای ناظم مدرسه سبب دیر آمدن را توضیح می داد.

(۲) امروز بچه ها را در حیاط بازی می کردند.

(۳) پدرم در کارخانه کار می کرد.

(۴) من برای برادرم نامه می نوشتم.

تمرین ۴. معلم از دانش آموزان می خواهد که ابتدا به تابلوها نگاه کرده جمله را بخوانند و بعد معنی تابلوها را بگویند.

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های نوی متن را انتخاب می کند و معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند. دانش آموزانی که نمی توانند این تمرین را انجام دهند می توانند دوباره متن را بخوانند. تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که واژه ها را بخوانند و بعد واژه های هم معنی را بگویند: دوست – رفیق، ناقلا – حيله گر، واقعی – حقیقی، وارد شد – داخل شد.

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن
واژه های مناسب را به هم وصل کنند:
عروسک روباه، غذای مجانی، اهل کار کردن، خرگوش ناقله

۸. با توجه به متن واژه های مناسب را به هم وصل کنید.

خرگوش اهل غذای عروسک

مجانای روباه کار کردن ناقله

تمرین ۹. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با واژه های چنگل،
دزدیدن، خرگوش جمله بسازند.

درس ۱۳

بررسی تمرین ها:

- تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید گفتگو را خوب یاد گرفته اند. سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.
- تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که آنها با استفاده از واژه ها و جمله های جدید گفتگو بسازند.
- تمرین ۳. ابتدا دانش آموزان واژه ها را می خوانند و بعد آنها را با توجه به جدول طبقه بندی می کنند: ساز های بادی: نی، بالابان، شپیور
ساز های ضربی: تنبک، طبل، دهل، نقاره
ساز های زهی: تار، سنتور، ویلن، کمانچه
- تمرین ۴. ابتدا معلم واژه های جدید متن را انتخاب می کند و معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد از خواندن متن معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.
- تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را حل کنند.
- تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا فعل ها را بخوانند و معنی آنها را بگویند و سپس آنها را با توجه به جدول طبقه بندی کنند.
ماضی مطلق: ماضی استمراری:

نقاشی می کرد	ناراحت شد
می خورد	داد
می فهمید	پایین آورد
درست می کرد	تاب بازی کرد
	بیدار شد

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با توجه به متن قسمت های مناسب را به هم وصل کنند. درخت شاخه اش را به پایین آورد و یک سیب به او داد.

درخت شاخه اش را به هم گره زد و تاب درست کرد.
 درخت با برگ و شاخه هایش سایه درست کرد.
 دختر درخت را بوسید و لیوان آبی به درخت داد.

درس ۱۴

هدف های درس:

دستور زبان: کاربرد فعل خواستن

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) بهتر است معلم یک جمله ی ساده را نمونه قرار دهد و بوسیله ی این

جمله ی نمونه نکته ی دستوری را توضیح بدهد.

(۲) بهتر است معلم این نکته ی دستوری را با زبان آذربایجانی مقایسه نکند و

به نمونه ها برتری بدهد.

مشکل های احتمالی: ممکن است دانش آموزان هر دو فعل را در یک گونه ی

زمانی بگویند: می خوام می روم، خواستم رفتم و غیره. برای حل این مشکل

می توان از جمله های نمونه استفاده و این نکته ی دستوری را بیشتر تمرین

کرد.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های جدید گفتگو را خوب یاد گرفته اند، سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگو بسازند.

تمرین ۳. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی جمله ها را می دانند، سپس به آنها فرصت می دهد که شکل مناسب فعل را بنویسند.

(۱) بخواند

(۲) بخرد

(۳) برویم

(۴) تعمیر کنم

(۵) بخورند

تمرین ۴. ابتدا دانش آموزان واژه ها را می خوانند و معنی آنها را می گویند و سپس آنها را بر اساس جدول طبقه بندی می کنند.

آشپزخانه: یخچال، سطل آشغال، قابلمه، ماهیتابه، بشقاب، کاسه، دستمال
کاغذی، قوری، کارد، قاشق

حمام: وان، کاشی، جاصابونی، دوش، حوله، آینه، جا مسواکی
اتاق خواب: فرش، لحاف، آباژور، تخت خواب، بالش، آینه، پتو، تشک
تمرین ۵. معلم ابتدا معنی واژه های نوی شعر را برای دانش آموزان توضیح
می دهد و آن واژه ها را با آنها تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت
می دهد که شعر را بخوانند.
تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به شعر
واژه های مناسب را به هم وصل کنند.

دشت آفتابی

کوهسار پربرف

آسمان آبی

آواز باد و باران

خوبی و مهربانی

امید و شادمانی

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که لطیفه را بخوانند.

درس ۱۵

هدف های درس:

دستور زبان: وجه التزامی

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) از مقایسه با زبان آذربایجانی نمی توان نتیجه ی خوبی بدست آورد.

بهتر است معلم این فعل را با فعل های دیگر (خواستن، توانستن) مقایسه کند.
مشکل های احتمالی:
ممکن است دانش آموزان فعل باید را مانند فعل های دیگر (خواستن، توانستن) تصریف کنند (بایم، بایی و غیره). برای حل این مشکل معلم باید فعل را برای هر شخص تصریف کند.
واژه نامه: واژه های این درس مربوط به پارک است. معلم می تواند واژه های دیگری از این قبیل را به دانش آموزان بدهد.

بررسی تمرین ها:

- تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا به نمونه دقت کنند و بعد مانند نمونه جمله ها را بازنویسی کنند.
باید لباسم را اتو کنم.
باید شیشه ها را بشوید.
تو باید به مادرت کمک کنی.
ما باید ورزش کنیم.
- تمرین ۲. معلم ابتدا برای دانش آموزان چند نمونه می آورد و بعد به آنها فرصت می دهد که جمله ها را منفی کنند.
(۱) من نباید کتابی بخرم.
(۲) او نباید برای دوستش نامه بنویسد.
(۳) تو نباید با دوستت فارسی صحبت کنی.
(۴) ما نباید تمرین هایمان را حل کنیم.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را سؤالی کنند:

(۱) دیروز با پدرت کجا رفتی؟

(۲) برادرت کدام کت و شلوار را خرید؟

(۳) تو چند برادر و خواهر داری؟

(۴) تو چرا باید چتر بگیری؟

(۵) کی به تهران می روی؟

تمرین ۴. ابتدا معلم واژه های نوی متن را انتخاب می کند و معنی آنها را برای

دانش آموزان توضیح می دهد، سپس معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که

متن را بخوانند و متن را بازگو کنند.

تمرین ۵. معلم از دانش آموزان می خواهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند، یعنی جمله های نادرست را تشخیص بدهند و آنها را درست کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که فعل ها را درگذشت بنویسند:

رفت فروختند سوار شد
دید خرید

تمرین ۷. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه یک جمله بگویند.

تمرین ۸. دانش آموزان ابتدا واژه ها را می خوانند و معنی آنها را می گویند و بعد سعی می کنند آنها را در جدول پیدا کنند.

ل	ت	خ	م	ه	ش
پ	ت	م	ی	س	ل
ش	گ	گ	ل	د	و
م	چ	م	ن	ک	غ
ک	س	ر	س	ر	ه

درس ۱۶

هدف های درس:

دستور زبان: مضارع التزامی افعال مشتق

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

۱) معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان می توانند افعال مشتق را تشخیص بدهند.

۲) معلم می تواند یک جمله را نمونه قرار بدهد و با استفاده از آن جمله ی نمونه شکل مضارع التزامی افعال مشتق را برای دانش آموزان توضیح بدهد.

مشکل های احتمالی: شکل مضارع التزامی دانش آموزان ممکن است افعال مشتق را هم مانند افعال ساده بوسیله "به" بسازند (بربدارد و غیره). برای حل این مشکل معلم می تواند از جمله ی نمونه استفاده کند و یا این نکته ی دستوری را با دانش آموزان بیشتر تمرین کند.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

- تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه های نوی گفتگو را خوب یاد گرفته اند، سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.
- تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگو بسازند.
- تمرین ۳. ابتدا دانش آموزان نام ماه ها را می خوانند و بعد آنها را از حفظ می کنند.

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا ماه ها را بگویند و آنها را بر اساس جدول طبقه بندی کنند.

زمستان: دی، بهمن، اسفند

بهار: فروردین، اردیبهشت، خرداد

تابستان: تیر، مرداد، شهریور

پاییز: مهر، آبان، آذر

تمرین ۵. معلم ابتدا واژه های نوی متن را انتخاب کرده معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و واژه ها را با آنها تمرین می کند، سپس به آنها

فرصت می دهد که متن را بخوانند. معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که تمرین را انجام دهند، یعنی جمله های نادرست را مشخص کنند و آنها را درست کنند.

تمرین ۷. دانش آموزان ابتدا واژه ها را می خوانند و بعد جمله ها را مرتب می کنند.

(۱) روزی باران شدیدی شروع به باریدن کرد.

(۲) سیل بزرگی همه ی گوسفندها را با خود برد.

(۳) آن مرد به حرف های چوپان گوش نمی داد.

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا به تصویر خوب نگاه کرده جمله ها را بخوانند و بگویند کدام یک از آنها به تصویر مربوط نیست.

سگ از لانه اش بیرون می آید.

مادربزرگ گوسفندها را می دوشد.

درس ۱۷

هدف های درس:

دستور زبان: صفت تفضیلی و عالی

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

۱) بهتر است معلم یک جمله (ویا گروه واژه) نمونه قرار بدهد و بعد بر اساس این نمونه صفات عالی و تفضیلی را توضیح بدهد.

۲) مقایسه با زبان آذربایجانی نتیجه ی خوبی نمی دهد، چون زبان آذربایجانی پسوندهایی مثل تر و ترین ندارد.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱: قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های نوی گفتگو را خوب یاد گرفته اند، سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

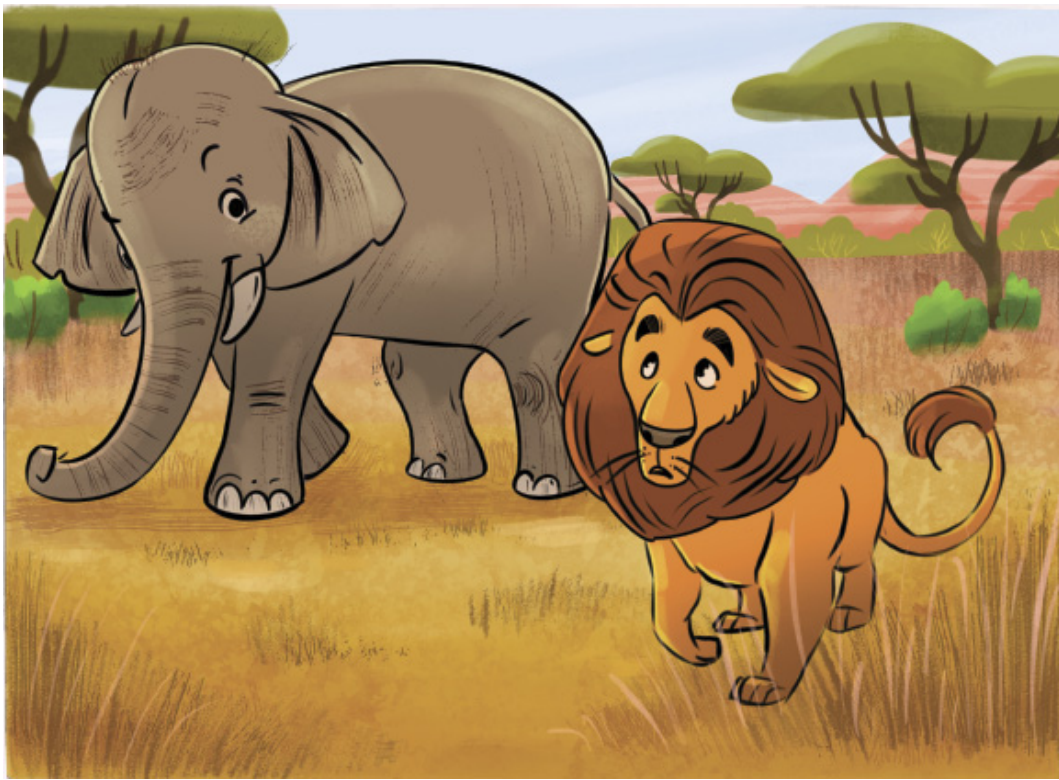
تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۳. ابتدا دانش آموزان واژه ها را خوانند و معلم معنی واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد، سپس به آنها فرصت می دهد که تمرین را انجام دهند:

مچ دست – ساعت، دستبند
گوش – گوشواره: انگشتر – انگشت
گردن – گردنبند، زنجیره

تمرین ۴. ابتدا معلم واژه های نوی متن را انتخاب می کند و معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آنها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به آنها فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند و یا از آنها چند سؤال می کند. معلم از دانش آموزان ضعیف تر معنی واژه های نو را می پرسد.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به نمونه خوب توجه کنند و بعد مانند نمونه بنویسند.

گل زیبا – زیبا ترین گل

ساختمان بلند – بلندترین ساختمان

حیوان کوچک – کوچک ترین حیوان

روز سرد – سردترین روز

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که واژه ها را بخوانند و بعد آنها را دسته بندی کنند.

زمان گذشته: می رسید، پرسید، می گذشت، انداخت، چرخاند.

زمان حال: نمی دانی، می دهم، می خواهم

تمرین ۷. بهتر است دانش آموزان ابتدا همه ی جمله ها را بخوانند و آنها را به ترتیب بنویسند.

- ۱) خرگوش هیچ وقت به حرف های پدر و مادر گوش نمی کرد.
- ۲) روزی خرگوش کوچولو رفت و رفت تا به وسط چنگل رسید.
- ۳) خرگوش کوچولو ناگهان احساس گرسنگی کرد.
- ۴) خرگوش کوچولو به اطراف نگاه کرد.
- ۵) یک قارچ بزرگ و قرمز دقت خرگوش کوچولو را جلب کرد.
- ۶) خرگوش کوچولو بدون شستن دستها قارچ ها را خورد.
- ۷) بعد از مدتی احساس کرد دلش خیلی درد می کند.
- ۸) خرگوش کوچولو تصمیم گرفت که دیگر به حرف مادر و پدر گوش کند.

درس ۱۸

بررسی تمرین ها:

- تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های گفتگو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.
- تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله هایی که یاد گرفته اند به سؤال ها جواب بدهند.
- تمرین ۳. ابتدا دانش آموزان واژه ها را می خوانند و معلم معنی آنها را برای دانش آموزان توضیح می دهد و سپس از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه یک جمله بگویند.

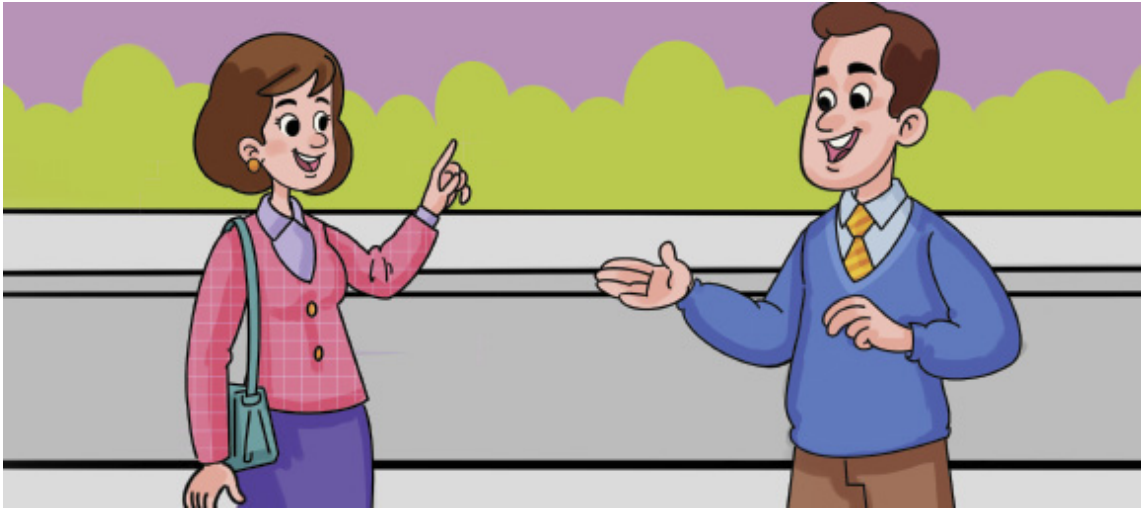

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه های تمرین ۳ آدم ها را توصیف کنند.
این مرد چاق است.
او سیبیلو است و غیره.

تمرین ۵. ابتدا معلم واژه های نو را انتخاب می کند و معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد. سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که شعر را بخوانند و بعد از حفظ کنند.
تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که سعی کنند لطیفه را بخوانند.

درس ۱۹

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. ابتدا معلم واژه ها را می خواند و با استفاده از تصویرها و یا حرکات دست معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد، سپس از دانش آموزان می خواهد که واژه ها را بخوانند و واژه ها را تمرین می کنند.

تمرین ۲. ابتدا معلم یک نمونه می آورد و بعد به دانش آموزان فرصت می دهد که تمرین را انجام دهند.

تمرین ۳. معلم واژه های نوی متن را انتخاب کرده معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد. سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند و یا به سؤالات مربوط به متن جواب بدهند و یا معلم از دانش آموزان ضعیف تر معنی چند واژه ی نو را می پرسد. معلم باید مطمئن بشود همه ی دانش آموزان متن را خوب فهمیده اند و چند واژه ی و جمله ی نو یاد گرفته اند.

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند. دانش آموزانی که نمی توانند این تمرین را انجام دهند باید متن را دوباره بخوانند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که واژه ها را بخوانند و واژه های هم معنی را به هم وصل کنند. معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی این واژه ها را یاد گرفته اند.

اهمیت ندادن – نادیده گرفتن

کر – نابیا

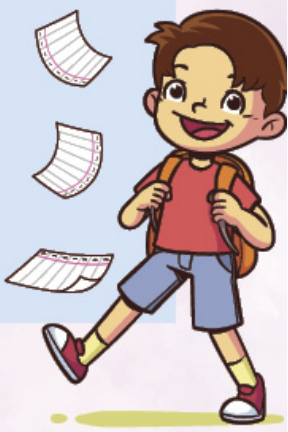
حرف – سخن

کوشیدن – تلاش کردن

کور – نابینا

سرانجام – بالاخره

۵. با توجه به متن واژه های مناسب را به هم وصل کنید.

چاه با تمام در تمام اعماق

گودال مدت عمیق توان

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن را تمرین را انجام دهند. دانش آموزانی که نمی توانند این تمرین را انجام دهند باید دوباره متن را بخوانند. معلم به هیچ وجه به آنها کمک نمی کند.

چاه عمیق

با تمام توان

در تمام مدت

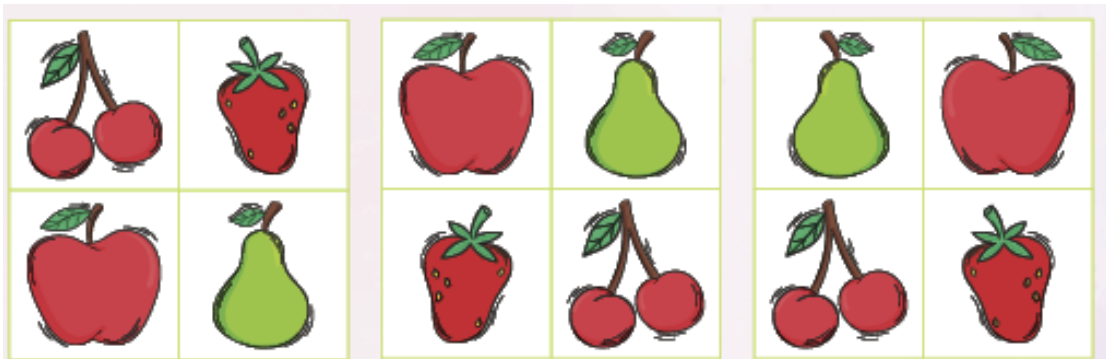
اعماق گودال

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن این تمرین را انجام دهند. دانش آموزانی که نمی توانند این تمرین را انجام دهند باید دوباره متن را بخوانند.

درس ۲۰

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویرها خوب نگاه کنند و بعد به سؤالهای زیر جواب بدهند.
سیب در تصویر اول سمت راست است.
راکت در دست چپ دختر است.
گربه به سمت راست می رود.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که صفت ها را مانند نمونه به صورت عالی بنویسند.

زیبا – زیبا تر

به – بهترین

بلند – بلند ترین

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و بعد گزینه ی مناسب را انتخاب کنند. معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی جمله ها را می دانند.

(۱) گوش می کند

(۲) حوله

(۳) کثیف

(۴) نقاش

(۵) نجار

تمرین ۴. ابتدا دانش آموزان فعل ها را می خوانند و بعد آنها را طبقه بندی می کنند. معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی این فعل ها را می دانند. زمان گذشته: گذاشتند، می خواست، دیدم، می رفت، کوشیدند. زمان حال: می نویسم، می بینیم، اذیت می کنند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و معنی آنها را می گویند و بعد واژه ای را که با بقیه مرتبط نیست انتخاب می کنند:

- (۱) کشور
- (۲) دانا
- (۳) دامن
- (۴) پاییز
- (۵) دوش

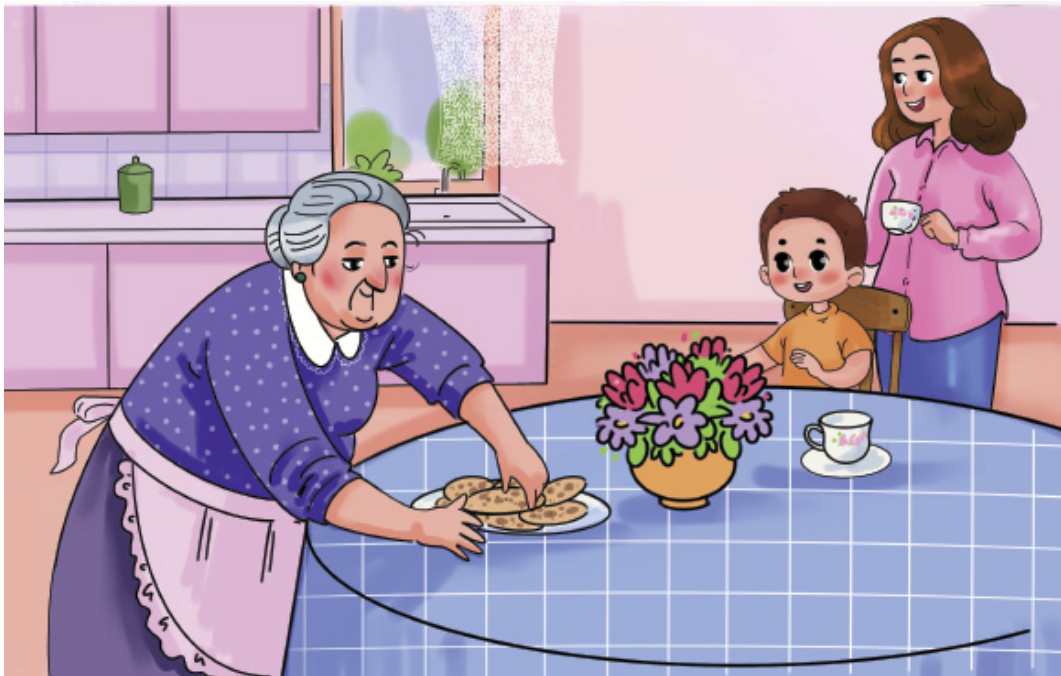
تمرین ۶. معلم ابتدا معنی واژه ها را از دانش آموزان می پرسد و بعد به آنها فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند.

- (۱) سواد
- (۲) باارزش
- (۳) هوش
- (۴) بامزه

تمرین ۷. ابتدا معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویر نگاه کنند، سپس به سؤال ها جواب بدهند.

درس ۲۱

هدف های درس:

دستور زبان: ماضی نقلی:

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

۱) معلم می تواند ماضی نقلی را بوسیله ی مقایسه با زبان آذربایجانی توضیح بدهد.

۲) معلم می تواند یک جمله را نمونه قرار دهد و با استفاده، از آن جمله موارد کاربردی ماضی نقلی را توضیح بدهد.

مشکل های احتمالی:

ممکن است دانش آموزان موارد کاربردی ماضی نقلی را متوجه نشوند و یا فرق میان ماضی نقلی و ماضی مطلق را تشخیص ندهند. برای حل این مشکل بهتر است معلم از جمله های نمونه استفاده کند و یا با استفاده از قیده ها موارد کاربردی ماضی نقلی را توضیح بدهد.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم ابتدا واژه ها و جمله های نوی گفتگو را با دانش آموزان تمرین می کند و بعد به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه های نو گفتگو بسازند.

تمرین ۲. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان نکته ی دستوری خوب فهمیده اند و می توانند آن را بکار ببرند، سپس معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که مانند نمونه جمله ها را کامل کنند:

من آشغال را در زباله دان ریخته ام.

تو آشغال را در زباله دان ریخته ای.

او آشغال را در زباله دان ریخته است.

ما آشغال را در زباله دان ریخته ایم.

شما آشغال را در زباله دان ریخته اید.

آنها آشغال را در زباله دان ریخته اند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که مانند نمونه فعل های دیدن، شنیدن، گفتن را در زمان ماضی نقلی بنویسند.

گفته ام	شنیده ام	دیده ام
گفته ای	شنیده ای	دیده ای
گفته است	شنیده است	دیده است

تمرین ۴. معلم ابتدا واژه های نوی متن را انتخاب می کند و معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می کند. بعد معلم واژه های نو را با دانش آموزان تمرین می کند و سپس به آنها فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد از خواندن متن معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند و یا به سؤال های مربوط به متن جواب بدهند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن جمله های نادرست را انتخاب و درست کنند.

تمرین ۶. دانش آموزان ابتدا جمله ها را می خوانند و بعد می گویند کدام جمله به کدام واژه مربوط است.

۶. واژه ها و جمله های مناسب را به هم وصل کنید.

برزگر	کاری که در زمان حال اتفاق می افتد.
کشتزار	به عمل چیدن گندم می گویند
درو	به معنی کشاورز است
خویشان	به زمین کشاورزی می گویند
می نویسد	هم معنی قوم و اقوام است

برزگر – به معنی کشاورز است

کشتزار – به زمین کشاورزی می گویند

درو – به عمل چیدن گندم می گویند

خویشان – هم معنی قوم و اقوام است

می نویسد – کاری که در زمان حال اتفاق می افتد

تمرین ۷. ابتدا معلم معنی واژه ها را از دانش آموزان می پرسد، سپس به آنها فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند.

جوجه ها تعجب کردند و از آنها دلایلش را پرسیدند. دو بلدرچین با جوجه های خود در کشتزاری زندگی می کردند. بلدرچین ها روزها به دنبال غذا به صحرا می رفتند. هر چه برزگر و پسرش به اشکار نشستند، کسی نیامد. برزگر پسر را نزد خویشان خود فرستاد. فردا لانه ی ما خراب می شود.

درس ۲۲

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های نوی درس را خوب یاد گرفته اند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۳. ابتدا دانش آموزان به تصویرها خوب نگاه می کنند و بعد جمله ها را خوانده آنها را به تصویرهای مناسب وصل می کنند.

تمرین ۴. ابتدا معلم واژه های نوی متن را انتخاب می کند و معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد، سپس از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه یک جمله بگویند. بعد معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد از خواندن متن معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۵. ابتدا معلم معنی واژه های داخل پرانتز را از دانش آموزان می پرسد. او باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی این واژه ها را می دانند، سپس به آنها فرصت می دهد که تمرین را انجام دهند.

(۱) روشن کردن

(۲) برنامه

(۳) مصرف می کند

۴) خنک می کند

تمرین ۶. ابتدا معلم معنی واژه ها را از دانش آموزان می پرسد و بعد به آنها فرصت می دهد که به این واژه ها "کم" اضافه کنند و معنی آنها را پیدا کنند.

کم اشتها – که اشتها ندارد و یا اشتهای زیادی ندارد

کم برگ – که برگ کمی دارد و یا برگ زیادی ندارد

کم سواد – که سواد کمی دارد و یا سواد ندارد

کم حرف – که کم حرف می زند

کم عقل – که عقل ندارد و یا عقل کمی دارد

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که فعل ها را بخوانند، معنی آنها را بگویند و بعد آنها را در جای مناسب قرار دهند.

زمان حال: کار می کنند، می گذارد، مصرف می کنیم، می داند

ماضی مطلق: نگاه کردم، خوردند، آمدیم، رفتند

ماضی نقلی: خوانده است، خاموش شده است، نوشته اند، گفته ایم

درس ۲۳

هدف های درس:

دستور زبان: کاربرد فعل توانستن

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) معلم می تواند یک جمله ی ساده را نمونه قرار دهد و با استفاده از این جمله فعل توانستن را تصریف کند.

(۲) معلم می تواند بوسیله ی مقایسه با زبان آذربایجانی این نکته ی دستوری را توضیح بدهد.

مشکل های احتمالی:

ممکن است دانش آموزان هر دو فعل را با یک گونه ی زمانی بگویند: توانستم رفتم، می توانستم می رفتم و غیره. برای حل این مشکل می توان از جمله های نمونه استفاده کرد.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگویند.

بررسی تمرین ها:

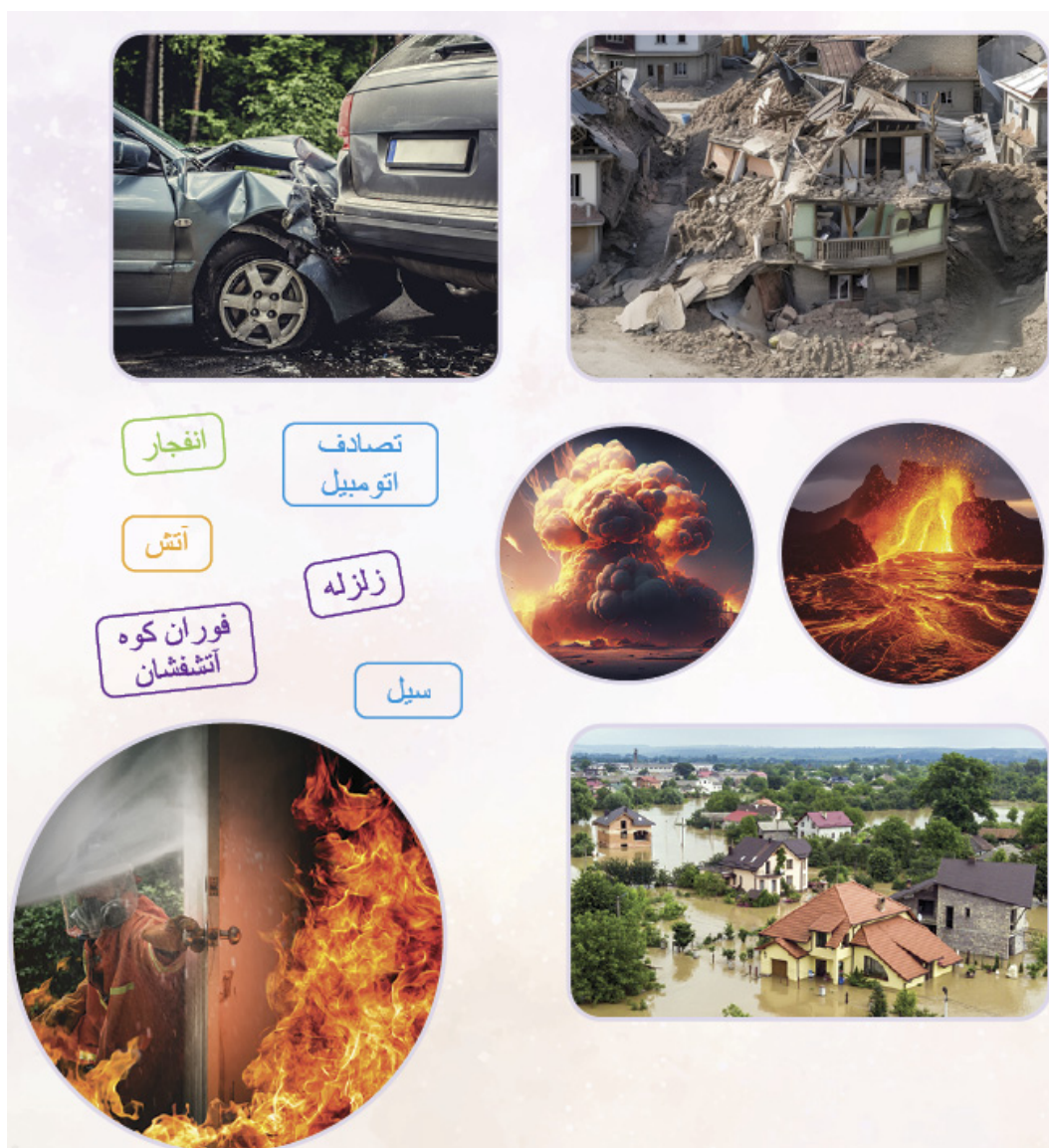
تمرین ۱. ابتدا معلم از دانش آموزان می خواهد که گفتگو را دو نفره بخوانند و تمرین کنند. سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نو گفتگویی بسازند.

تمرین ۲. ابتدا معلم از دانش آموزان می خواهد که واژه ها را بخوانند و معنی آنها را تشخیص دهند. سپس برای هر واژه یک جمله بگویند. بعد معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که تمرین را انجام دهند، یعنی بگویند که از این ابزار برای چه استفاده می کنند.

کپسول آتش نشانی – برای خاموش کردن آتش استفاده می شود.
ماشین آتش نشانی – آتش را خاموش می کند.
کلاه ایمنی – سر را از ضربه ها حفظ می کند.
عینک ایمنی – چشم ها را حفظ می کند.
ماسک تنفس – به تنفس کمک می کند و از آلودگی دستگاه تنفس پیشگیری می کند.
تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا نمونه را بخوانند و بعد مانند نمونه جمله های دیگر را کامل کنند.
من سرفه ام گرفت.
تو سرفه ات گرفت.
او سرفه اش گرفت.
ما سرفه مان گرفت.
شما سرفه تان گرفت.
آنها سرفه شان گرفت.

تمرین ۴. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا واژه ها را بخوانند و بعد به تصویرها نگاه کرده نام آنها را بگویند.

تمرین ۵. معلم ابتدا معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد و بعد آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند. بعد معلم شعر را یک بار

با صدای بلند می خواند و سپس از دانش آموزان می خواهد که شعر را بخوانند.

تمرین ۶. معلم ابتدا معنی فعل ها را از دانش آموزان می پرسد و بعد به آنها فرصت می دهد که شکل زمان حال فعل ها را بنویسند.

افتادم – می افتم

زخمی شد – زخمی می شود

دیدم – می بینم

ترسیدم – می ترسم

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که لطیفه را بخوانند. بعد از خواندن لطیفه معلم می تواند مربوط به مضمون متن سؤال کند.

درس ۲۴

بررسی تمرین:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های نو را خوب یاد گرفته اند، سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویرها نگاه کرده جمله ها را بخوانند و بعد جمله ها را به تصویرهای مناسب وصل کنند.

تمرین ۴. معلم ابتدا معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد و بعد آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کنند، سپس معلم به آنها فرصت می دهد که متن را بخوانند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به سؤال ها جواب بدهند. دانش آموزانی که نمی توانند به سؤال ها جواب بدهند باید دوباره متن را بخوانند.

تمرین ۶. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه های این تمرین را می دانند. بعد معلم به آنها فرصت می دهد که در جای نقطه ها حرف اضافه ی مناسب را بنویسند.

(۱) در

(۲) روی

(۳) برای

(۴) از

(۵) به

تمرین ۷. معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی واژه های این تمرین را می دانند. بعد به آنها فرصت می دهد که در جای نقطه ها فعل مناسب را بنویسند.

نغمه های پرندگان را می شنوم.

همه زیبایی ها را می بینم.

بوی بهترین عطرها را حس می کنم.

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که مربوط به تصویر چهار (ویا بیشتر) واژه بنویسند.

مریض، بیماری، آمبولانس، درمان و غیره.

درس ۲۵

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های نو را خوب یاد گرفته اند و سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که واژه ها را بخوانند و معلم معنی آن ها را برای دانش آموزان توضیح می دهد، سپس دانش آموزان به تصویرها نگاه کرده سعی می کنند آنها را توصیف کنند.

تمرین ۴. معلم ابتدا معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد و بعد آن واژه ها را تمرین می کنند. سپس معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند. بعد از خواندن متن معلم از دانش آموزان می خواهد که متن را بازگو کنند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند. معلم به دانش آموزانی که نمی توانند این را انجام دهند فرصت می دهد که متن را یک بار دیگر بخوانند.

تمرین ۶. ابتدا دانش آموزان واژه ها را می خوانند و بعد واژه های هم معنی را انتخاب می کنند. معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی همه واژه ها را می دانند.

شکنجه – زجر

دهقان – روستایی

خر – الاغ

زارع – کشاورز

کنار – لبه

تمرین ۷. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و در جای نقطه ها فعل مناسب را بنویسند.

۱) نتواستم

۲) نتوانست

۳) نتوانستیم

۴) بشوید

۵) حل کنم

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویر نگاه کرده درباره ی آن پنج جمله بنویسند.

درس ۲۶

هدف های درس:

دستور زبان: ماضی بعید

نکاتی که معلم باید توجه کند:

۱) معلم می تواند ماضی بعید را بوسیله ی مقایسه با زبان آذربایجانی توضیح بدهد، اما بهتر است آن را بدون مقایسه توضیح بدهد و از نمونه ها استفاده کند.

۲) برای آن که دانش آموزان معنی ماضی بعید را بهتر بفهمند معلم می تواند آن را با ماضی نقلی مقایسه کند.

مشکل های احتمالی:

ممکن است دانش آموزان موارد کاربردی ماضی بعید را متوجه نشوند و با فرق میان ماضی نقلی و ماضی بعید را تشخیص ندهند. برای حل این مشکل بهتر است معلم از جمله های نمونه استفاده کند.

واژه نامه: واژه های این درس مربوط به پلیس است. معلم می تواند واژه های دیگری از این قبیل را برای دانش آموزان بیاورد.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۲. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان نکته ی دستوری را خوب یاد گرفته اند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را کامل کنند.

من با پدر و مادرم به تهران رفته بودم.
تو با پدر و مادرت به تهران رفته بودی.
او با پدر و مادرش به تهران رفته بود.
ما با پدر و مادرمان به تهران رفته بودیم.
شما با پدر و مادرتان به تهران رفته بودید.
آنها با پدر و مادرشان به تهران رفته بودند.

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویرها خوب نگاه کرده معنی واژه ها را مشخص کنند، سپس بگویند کدام جمله به کدام تصویر مربوط است.

کسی که حکم صادر می کند – قاضی
کسی که در زندان نگهداری می شود – زندانی

کسی که مال دیگران را می دزدد – دزد
کسی که حادثه را می بیند و درباره ی آن در دادگاه گواهی می دهد – شاهد
کسی که از متهم دفاع می کند – وکیل مدافع
کسی که مرتکب جرم می شود – مجرم

تمرین ۴. معلم قبل از انجام این تمرین باید مطمئن بشود که دانش آموزان معنی واژه ها را می دانند ، سپس به آنها فرصت می دهد که واژه ها را بخوانند و جمله ها را مرتب کنند.

(۱) پدرم ماشین کهنه را فروخته بود.

(۲) وقتی که من برگشتم او رفته بود.

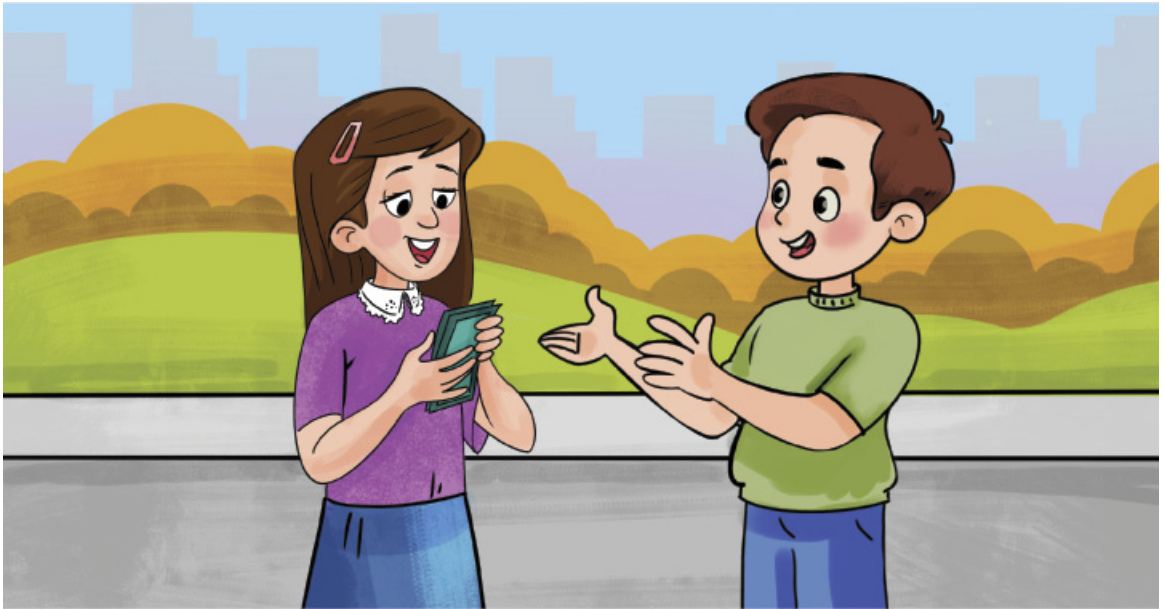
(۳) وقتی که مادر آمد من تمام تمرین هایم را انجام داده بودم.

(۴) نویسنده کتاب تازه ی خود را در روستا نوشته بود.

تمرین ۵. معلم ابتدا معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد و آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که شعر را بخوانند و یا خودش یک بار شعر را با صدای بلند می خواند و سپس از دانش آموزان می خواهد که آن را بخوانند و برای درس آینده آن را حفظ کنند.

تمرین ۶. معلم ابتدا واژه های نو را انتخاب کرده معنی آن واژه ها را برای دانش آموزان توضیح می کند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که لطیفه را بخوانند.

درس ۲۷

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های نوی گفتگو را خوب یاد گرفته اند، سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۳. معلم ابتدا به دانش آموزان فرصت می دهد که جدول را کامل کنند. معلم می تواند با آوردن چند نمونه به دانش آموزان که نمی توانند این تمرین را انجام دهند کمک کند.

من می نویسم	گفتم	داده ام	گرفته بودم
برمی داشتم			
تو می نویسی	گفتی	داده ای	گرفته بودی
برمی داشتی			
او می نویسد	گفت	داده است	گرفته بود
برمی داشت			
ما می نویسیم	گفتیم	داده ایم	گرفته بودیم
برمی داشتیم			
شما می نویسید	گفتید	داده اید	گرفته بودید
برمی داشتید			
آنها می نویسند	گفتند	داده اند	گرفته بودند
برمی داشتند			

تمرین ۴. ابتدا معلم معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد، بعد آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند. سپس به دانش آموزان فرصت می دهد که متن را بخوانند.

تمرین ۵. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به سؤال ها جواب بدهند. دانش آموزانی که نمی توانند به سؤالها جواب بدهند باید متن را دوباره بخوانند.

درس ۲۸

هدف های درس:

دستر زبان: ماضی ملموس

نکاتی که معلم باید توجه داشته باشد:

(۱) از مقایسه با زبان آذربایجانی نتیجه ای حاصل نمی شود. بهتر است معلم از نمونه ها استفاده کرده ماضی ملموس را توضیح کند.

(۲) معلم می تواند بوسیله ی مقایسه با مضارع ملموس ماضی ملموس را توضیح دهد.

معلم می تواند یک جمله ی ساده را نمونه قرار دهد و آن را هم در ماضی ملموس و هم در مضارع ملموس تصریف کند.

مشکل های احتمالی: ممکن است دانش آموزان معنی ماضی ملموس را خوب متوجه نشوند و فرق میان ماضی استمراری و ماضی ملموس را تشخیص ندهند. برای حل این مشکل معلم می تواند از نمونه ها استفاده کند.

واژه نامه: معلم باید قبل از خواندن متن و یا گفتگو واژه ها را با دانش آموزان تکرار بکند و یا معنی واژه های نو را برای آنها توضیح کند. معلم از دانش آموزان می خواهد که برای هر واژه ی نو یک جمله بگیرند.

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نوی درس گفتگویی بسازند.

تمرین ۲. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان
واژه های تمرین را می دانند و بعد به آنها فرصت را می دهد که تمرین را
انجام دهند.

کشاورز – گندم های زرد و قشنگ را می کارد

نانوا – کسی که نان گرم و خوش مزه می پزد

رفتگر – خیابان ها را تمیز و پاکیزه می کند

معلم – دانش آموزان را پرورش می دهد

بنا – خانه ها را می سازد

باغبان – باغ های سرسبز و گل های خوش رنگ را می کارد

تمرین ۳. ابتدا معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که واژه های هم معنی را

به هم وصل کنند. اگر دانش آموزان نمی توانند معنی واژه ها را پیدا کنند معلم

می تواند با استفاده از واژه های دیگر معنی آن ها را برای دانش آموزان

توضیح بدهند.

فاش – آشکار

راز – سر

ویژه – مخصوص

پرسش – سؤال

آموزگار – معلم

درباره – راجع به

تمرین ۴. ابتدا معلم معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد

و بعد آن واژه ها را با دانش آموزان تمرین می کند. سپس دانش آموزان

فرصت می دهد که متن را بخوانند.

تمرین ۵. معلم از دانش آموزان می خواهد که بدون مراجعه به متن تمرین را انجام دهند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که جمله ها را بخوانند و آن ها را در زمان گذشته بنویسند.

(۱) او داشت به مدرسه می رفت.

(۲) من داشتم تمرین هایم را انجام دادم.

(۳) او داشت تلویزیون تماشا می کرد.

(۴) آنها داشتند فوتبال بازی می کردند.

تمرین ۷. معلم ابتدا معنی فعل ها را می پرسد و بعد به دانش آموزان فرصت می دهد که فعل ها را دسته بندی کنند.

داشت می رفت رفت می رفت

داشت می شمرد شنید می خورد

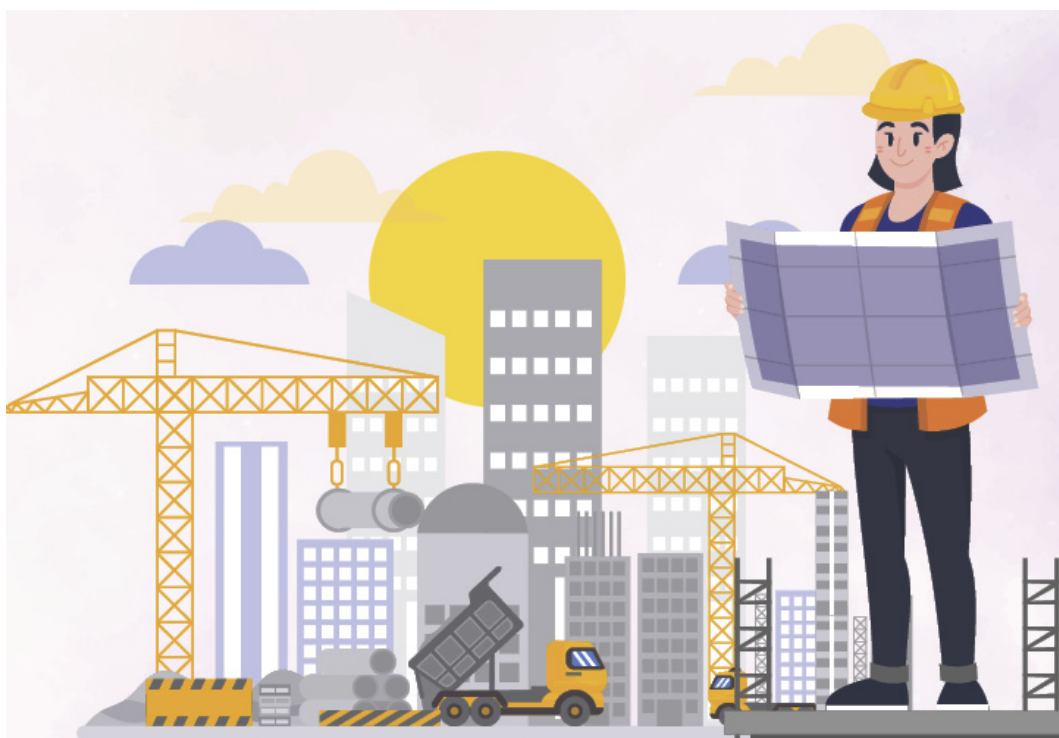
نگاه کرد می دوید

دید

گفت

خواست

تمرین ۸. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که به تصویر خوب نگاه کنند و درباره ی آن پنج (و یا بیشتر) جمله بنویسند. مثلاً: اینجا حیاط است. گربه می خواهد جوجه را بگیرد. جوجه دانه می خورد. در حیاط گل های رنگارنگ هست و غیره.

درس ۲۹

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. قبل از انجام دادن این تمرین معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه ها و جمله های نو را خوب یاد گرفته اند. سپس به آنها فرصت می دهد که گفتگو را کامل کنند.

تمرین ۲. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که با استفاده از واژه ها و جمله های نو گفتگویی بسازند.

تمرین ۳. ابتدا معلم باید مطمئن بشود که دانش آموزان واژه های تمرین را می دانند. بعد او به دانش آموزان فرصت می دهد که در جای نقطه ها گزینه ی مناسب را بنویسند.

(۱) وسایل لازم

(۲) احترام

(۳) آهسته

(۴) قدم می زند

(۵) شدم

تمرین ۴. دانش آموزان ابتدا واژه ها را می خوانند و معنی آنها را می گویند، سپس آنها را طبقه بندی می کنند.

غذای گیاهی: نان، گوجه فرنگی، بیسکویت، موز، سبزی خوردن، ماکارونی، شکلات

غذای جانوری: ماست، تخم مرغ، ماهی، پنیر، کره

تمرین ۵. ابتدا معلم معنی واژه های نو را برای دانش آموزان توضیح می دهد و بعد به آنها فرصت می دهد که شعر را بخوانند.

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که لطیفه را بخوانند و معنی آن را توضیح دهند.

درس ۳۰

بررسی تمرین ها:

تمرین ۱. معلم ابتدا معنی واژه ها را از دانش آموزان می پرسد و بعد از آنها می خواهد که واژه های مناسب را به هم وصل کنند:

خورشید جهان افروز

گودال های کوچک

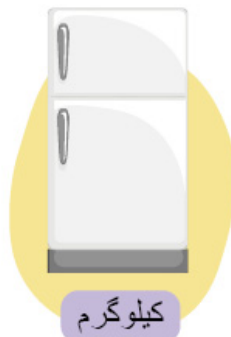
فصل تابستان

قطره های باران

پرستوهای مهاجر

سطح رودخانه

تمرین ۲. معلم ابتدا از دانش آموزان می خواهد که نام تصویرها را بگویند و بعد تشخیص بدهند که آن اشیا را با چه واحد اندازه می گیرند.

سنجاق – گرم

یخچال – کیلوگرم

کامیون – تن

تمرین ۳. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا جمله ها را بخوانند و

بعد آنها را به ترتیب بنویسند.

رضا از دبستان به خانه می رفت.

در راه مقداری پول پیدا کرد.

چند قدم که رفت دید کودک دارد زمین را نگاه می کند پرسید: دنبال چیزی

می گردی؟

پسر گفت: پولم را گم کردم.

رضا گفت: نشانی آن را بده، با دادن نشانی، رضا پول را به پسر داد.

پسر از او تشکر کرد.

تمرین ۴. دانش آموزان ابتدا واژه ها را می خوانند و معنی آن واژه ها را

می گویند و بعد آنها را طبقه بندی می کنند:

چشمه ی نور نیست	چشمه ی نور است
-----------------	----------------

موز	ستاره
-----	-------

لیوان	آتش
-------	-----

سوزن	چراغ
------	------

کتاب	لامپ
------	------

آینه

اتومبیل

حشره ی شب تاب

تمرین ۵. معلم ابتدا معنی واژه ها را از دانش آموزان می پرسد و بعد به آنها فرصت می دهد که در جای نقطه ها واژه ی مناسب را بنویسند.

(۱) فرق

(۲) لازم و مفید

(۳) بیمار

(۴) میوه ی

(۵) گوناگون

تمرین ۶. معلم به دانش آموزان فرصت می دهد که ابتدا جمله ها را بخوانند و بعد بگویند آن جمله ها به کدام واژه ها مربوط است.

شیرینی می فروشد – شیرینی فروش

لباس می دوزد – خیاط

گل ها و درختان را در باغ ها می کارد – باغبان

خانه های راحت و زیبا می سازد – بنا

فیلم می سازد – فیلم ساز

تمرین ۷. معلم ابتدا از دانش آموزان نام تصویرها را می پرسد و بعد به آنها فرصت می دهد که برای هر تصویر دو – سه جمله بگویند.

Buraxılış məlumatı

FARS DİLİ 4

Ümumi təhsil müəssisələrinin 4-cü sinifləri üçün
Fars dili (əsas xarici dil) fənni üzrə dərsliyin (qrif nömrəsi: 2024-013)

METODİK VƏSAİTİ

Tərtibçi heyət:

Müəllif **Anar Kərimov**

Buraxılışa məsul	Rəfiq Kazımov
Dizayner və səhifələyici	Yeganə Rüstəмова
Üz qabığının dizaynı	Ayaz Abdulzadə
Texniki redaktor	Sevinc Yusifova
Baş redaktor	Samirə Bektaş
Texniki direktor	Allahverdi Kərimov
Nəşriyyat direktoru	Sevil İsmayılova

© “Şərq-Qərb” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

Hesab-nəşriyyat həcmi 13,3. Fiziki çap vərəqi 16. Formatı 57x82^{1/8}.

Kəsimdən sonra ölçüsü: 195x275. Səhifə sayı 128.

Şriftin adı və ölçüsü: məktəb qarnituru 10-12. Ofset kağızı. Ofset çapı.

Sifariş . Pulsuz. Bakı – 2024

Çap məhsulunu hazırlayan:

“Şərq-Qərb” ASC

(Bakı, AZ1143, Hüseyn Cavid pr., 111)

Pulsuz